1889 HUSZONHARMADIK ÉVFOLYAM. 131. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, MÁJUS 13.

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV. KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaegyletbez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John, F. Jones & Cie, 31 biz. Faub. Montmar.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J., Riemergasse Nr. 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
és valamennyi hirdetési iroda.

Budapest, máj. 12.

A vesztfáliai sztrájkokra vonatkozólag a berlini kormány, mint jelentettük volt, elállott az ostromállapot kihirdetésétől, hanem abban állapodott meg, hogy mindennemü kihágással szemben szigoruan lép ugyan fel, de egyébként a békés kiegyenlités utjára iparkodik terelni a dolgot. A helyszinére kiküldött *Herrfurth* belügyminiszternek, mint jelentik, sikerült is valamelyes kiegyezési alapot létesiteni, a mennyiben ráerőltette a munkaadókat arra, hogy engedjenek a munkások követeléseinek. Bizonyos mértékben a munkaadók — mint mult éjjeli táviratink jelentették — hajlandók is az engedékenységre, s mivel végül elhatározták, hogy a kiegyeztetés feladata választott biróságra lesz bizva, nincs kizárva a békés elintézés lehetősége. Egyelőre azonban ugy áll még a dolog, hogy bár a munkások a legtöbb helyen példásan viselik magokat, a félbenhagyott munkát sehol sem kezdték meg ujra. Egy bányában a munkások minden kivánságát teljesitették: ezek azonban kijelentették, hogy csak akkor fognak ismét munkához, ha valamennyi társuknak a követelései teljesitve lesznek. Mint ebből is látható, a sztrájkolók egységes vezetés alatt állanak, s habár reménylik is, hogy a munkaszünetelés nem anarkhikus üzelmek eredménye, mégis alighanem messzire, országokra elágazó szövetkezésről van szó. Igy a brüszszeli *Indépendance* arról értesül, hogy a *vesztfáliai, belga* és *angol* bányászok megbizottjai már hónapokkal ezelőtt közös megállapodásra jutottak, mely szerint julius 1-én Németország, Belgium és Anglia összes bányáinak munkásai abbanhagyják a munkát. A vesztfáliai sztrájknak idő előtt való kitörése megakadályozta a nemzetközi sztrájkot. De *Belgiumban* mégis attól tartanak, hogy a sztrájk minden pillanatban átplántálódik hozzájok. A sztrájkoknak egyébiránt más nemei is kezdenek mutatkozni Németországban Vesztfálián kivül is. Igy Berlinben a *kőmüvesek* nagyobb részén kivül a *sütőlegények* is sztrájkolnak, a munkaóráknak 12-re való leszállitását, 21 márka hetibért és ellátást követelve. Holnap a *cserepezők* akarják megkezdeni a sztrájkot. Meeraneban a *takácsok* hagyták abban a munkát egy nagy szövőgyárban, mely bérleszállitást jelentett volt be. — A vesztfáliai sztrájkokra visszatérve, folyvást ujabb meg ujabb következményei mutatkoznak a szénbányák szünetelésének. Csaknem valamennyi nagyobb *vasgyár* szünetelni kénytelen a szén hiánya miatt, sőt a *tehervonatok* számát is csökkenteni kellett. Számos német városban attól tartanak, hogy *gázgyárak* és *vizvezetékek* nem fognak müködhetni. A «Nordd. Lloyd.» gőzösöket küldött Skótországba szenet hozni. — Meg kell még emliteni, hogy a félhivatalos *Nordd. Allgemeine Zeitung* meglehetősen jóakaratu magatartást követ a sztrájkolókkal szemben. Rosszallja ugyan, hogy a munkások önhatalmulag megszegték a munkaszerződést, de elismeri, hogy néhány egyes esettől eltekintve, a munkások eddigelé nem tértek le a törvényesség utjáról. Végül hangsulyozza, hogy mindenik rész hibás abban, hogy a követelésekre nézve nem tudtak megegyezni.

A Brüsszelben legközelebb egybeülendő *afrikai konferenczia*, mint jelentik a rabszolgakereskedésre, szeszes italok, fegyverek és hadiszerek bevitelére vonatkozó intézkedéseken kivül foglalkozni fog a területek szorosabb meghatárolásával és a nemzetközi joggal is fog foglalkozni s igy lényeges kiegészitője lesz a Kongo-konferencziának. Az értekezlet napirendjére van kitüzve az a vitás kérdés is, melyet Olaszország idézett elő azzal, hogy Maszszauah elfoglalása után a kapituláczíók helyett ott a maga törvényeit akarta érvényesiteni. Ezt a kérdést véglegesen szabályozni akarják azok a nemzetek, melyeknek Afrikában birtokaik vannak, nehogy ujabb hasonló eset ismétlődjék. Berlini diplomácziai körökben azonban az hirlik, hogy ily konferencziának Brüsszelbe való egybehivására eddigelé még semmi sem történt. Arról tehát még nem lehet beszélni, hogy a konferenczia legközelebb összeülne.

A Wohlgemuth-ügyben, ugy látszik, a német kormány mégis belátta, hogy a svájczi szövetségi kormánynyal szemben nincs igaza. Berlinből félhivatalosan azt jelentik a Kölnische Zeitungnak, hogy irányadó helyen nem is a szövetségi kormányt hibáztatják a Wohlgemuth jogtalan letartóztatásáért, hanem csakis az aargaui hatóságot, melynek irányadó személyiségei szocziál-demokrata érzelmüek. Az előre jelzett megtorló rendszabályok nem is fognak tehát egyébből állani, mint az aargaui kantonnal való határforgalom megszoritására.

A szerb regensséget hevesen megtámadja *Garasdanin* a miatt, hogy *Natália* királynét le iparkodik beszélni a hazatérésről, a helyett, hogy inkább *Milánnak* adná azt a tanácsot, hogy ne térjen vissza Szerbiába, a hol semmi szükség sincs rá, és nem is kivánja látni senki. Ellenben Natália visszatérése igenis mulhatatlanul szükséges, már csak a fiatal király nevelése szempontjából is. A regensség, midőn Natália királynét távol tartja az országtól, ezzel a legbiztosabb eszközhöz nyul, hogy népszerüségét elveszitse és tekintélyét megingassa. Az orosz lap egyuttal megtámadja az *osztrák-magyar* diplomácziát is, melyet azzal gyanusit, hogy Milánt rá akarja birni a Szerbiába való visszatérésre, hogy az ő segitségével visszaszerezze az elveszett poziczióť és befolyása lehessen Szerbia belügyeire.

Budapest, máj. 12.

Az országgyülési függetlenségi és 48-as párt ma tartott értekezletén a magyar-horvát országos bizottságban a párt részére fentartott helyre, a betegedés miatt leköszönt Helfy Ignácz helyébe *Győry* Elek képviselőt jelölte ki.

Bécsben a liberális tanügyi törvényhozás alkotásait fenyegető *Lichtenstein*-féle törvényjavaslattal szemben tegnap este tüntetést rendeztek, fényes lakomával ünnepelve meg az osztrák birodalmi népiskolai törvény husz éves fenállását. A lakomán számos képviselő is vett részt, a kik toasztjaikban a fenyegető reakczió s a felekezeti iskolák behozatala ellen szálltak sikra.

Az országgyülési szabadelvü párt holnap, május 13-án d. u. ½7 órakor értekezletet tart.

VIDÉK.

* **Keszthely** város képviselőtestülete elhatározta, hogy a városi elemi fiuiskola szük és alacsony, egészségtelen épületét f. évi julius és augusztus hó folyamán, a nagy szünidő alatt, a modern követelményeknek megfelelőleg czélszerüen átalakittatja és berendezteti. E czélra egyelőre 7600 frtot utalványozott.

* **Csanádmegyének** a véderőtörvényre vonatkozó határozatáról szóló első hirünket *Mesko* alispánnak *Széll* Ákos orsz. képviselőhöz intézett levele alapján módositottuk. Most első hirünk beküldője annak kijelentésére kér fel, hogy ő a megyegyülési határozatnak általunk utólag közlött szövegével szemben is fentartja azt, hogy Csanádmegye sajnálkozását fejezte ki az országgyülés többségének eljárása felett. Igy hangzott Ekhardt Oszkár inditványa, a melyet a megyegyülés többsége elfogadott s a melyet senkinek, magának az inditványozónak sem állott jogában utólag módositani. A *Maros* czimü megyei hivatalos lap szintén ugy közli Ekhardt módositványát, mint a hogy mi először.

Szilágyi Dezső Pozsonyban.

— Az *Egyetértés* tudósitójának távirata. —

Pozsony, máj. 12.

Ritka napja volt ma a pozsonyiaknak, azért valósággal ünnepet csináltak belőle, még pedig olyan fényeset, a milyenhez hasonló régen volt e falak között.

És ebben az ünnepben nem csupán a pozsonyiak vettek részt. Megjelent a vidék szine-java is, hogy szinről-szinre láthassa az ünnepelt államférfit, a kinek országszerte olvasott hires beszédétől annyit várt volt a magyar nemzet a véderőjavaslat tárgyalása alkalmával, a kit most a hajdani koronázó város első választókerülete büszkén vall képviselőjének, s a ki eljött ide, hogy mandátumát személyesen vegye át.

A nap lefolyásáról a következőkben adunk számot:

Már a hajnali órákban megjelent a nemzeti lobogók vidám tábora a középületeken. A városházát és a főtér diszes palotáit, a szinháztér, halászkapu-utcza, Deák-, Ventur-, Mihály-utczák, a Nagy Lajos-tér és a Stefánia-ut mindkét sorát valóságos erdeje boritá a nemzeti lobogóknak, melyeken Szilágyi Dezső neve volt már messziről olvasható.

Délelőtti kilencz óra tájban szokatlanul megélénkült a város. Azokon az utczákon, hol a vaspályától érkező menetnek elhaladnia kellett, igyekezett mindenki jó előre helyet biztositani magának.

A köztéreken és a kitárt ablakokban várakozók között feltünően nagy számban volt képviselve a vidéki közönség, mely már Szilágyi érkezésének legelső hirére nagy készülődésekkel nézett a mai nap elé.

Tiz óra tájban különböző épületek előtt kezdettek csoportosulni a fogatok. A városház előtti főtéren, melyet már reggel óta megszállva tartott a közönség, a város ódivatu, czimeres diszbatárjával az élén egész sora állt a hivatalos kocsiknak. Odább a törvényszék és kir. ügyészség, a vármegyeház, a jogakadémia s más intézetek előtt szintén egész kocsisor várakozott. Háromnegyed tizenegykor vette kezdetét a *kivonulás a vaspályához*.

Diszes magánfogat nyitotta meg a menetet, óriás nemzeti zászlóval: «Éljen Szilágyi Dezső!»

A városi tisztikar kocsisora, élén a polgármesterrel, következett ezután. Az utba eső utczákon csatlakoztak a fényes főuri fogatok, a vármegye, az összes állami hivatalok elöbbkelő személyzete és nagyszámu választópolgárság.

A Stefánia-uton már csak lépésben lehetett hajtani, oly nagy volt a kocsitolongás.

Künn az állomásnál ezalatt folytonosan népesült a pályaudvar. A közkocsik és csillogó fogatoknak egész tábora foglalta el a bejáratok előtti tért.

A perronon nagy és diszes közönség várakozott. Ott volt a város és megye arisztokrácziájának minden ismertebb alakja gróf *Esterházy* István főispánnal. *Dröxler* polgármester a városi tanácscsal, a vármegye tisztikara, a kir. ügyészség dr. *Kramolin* vezetése alatt, a kir. törvényszék, a posta- és távirdaigazgatóság, járásbiróság, jogakadémia, a választók diszes küldöttsége Záborszky kir. tanácsossal az élén sat. sat. A pozsonyi és a csallóközi szépnem gazdagon volt képviselve.

Dörgő éljen hangzott föl a perronon *a miniszter megérkezése* pillanatában. Tizenegy óra 37 perczre volt ez kitüzve s a vonat csak két perczet késett. Szilágyit a vonat berobogása után csakhamar megismerte a közönség s feltartóztathatlanul kendőt és kalapot lobogtatva nyomult kocsija felé. A miniszter derült arczczal, szives kézmozdulatokkal fogadta a közönség üdvözletét s azután kiszállt. Kiséretében voltak többek között ifj. *Ábrányi* Kornél, *Horváth* Gyula, *Bokros* Elek, *Degen* Gusztáv, *Hieronymi* Károly, *Szivák* Imre, *Neiszidler*, *Szalay* Ödön, *Matuska* Péter, *Grecsák* Károly országgyülési képviselők.

A minisztert *Záborczky* József pártelnök és *Richter* Ede választási elnök üdvölték lelkesen a választók nevében. Szilágyi röviden válaszolt, örömének és köszönetének adván kifejezést azért a bizalomért, melylyel iránta a pozsonyi első kerület polgársága viseltetik.

Erre nyomban kezdetét vette a bevonulás a városba. Ezrekre menő néptömeg éljenkiáltása köszönté a minisztert megérkezését mindjárt az első fordulónál. A Stefánia-uton folytonos éljenzés között haladott végig a menet, melynek vége még nem bontakozott volt ki a pályaudvarból, mikor eleje már a városház előtti főtéren megállapodott.

A *megbizólevél átadása* volt a nap legnevezetesebb mozzanata. A városház nagyterme ugy megtelt ez alkalomra, hogy a rend őrei a miniszter belépése után néhány perczczel semmi szin alatt sem bocsátottak be több embert. Roskadásig zsufolva voltak a karzatok is, melyeknek frontján csinos női arczok csoportja foglalt helyet. Minden tekintet a főbejárat felé volt irányozva, hol Szilágyinak kellett belépni.

Kevéssel tizenkét óra előtt nagy mozgolódás támadt a közönség soraiban. S pár perczczel később csakugyan megjelent többektől kisérve az ajtóban a miniszter alakja,

Beléptekor Szilágyit frenetikus taps és éljenzés köszönté.

Richter Ede választási elnök a következő beszédet intézte itt hozzá: Még nincs egészen két éve annak, hogy e helyen volt szerencsém nagyméltóságodat mint Pozsony akkor megválasztott képviselőjét üdvözölni. Ez idő óta király ő felsége nagyméltóságodat a magyar kormány kebelébe nevezte ki s Pozsony is sietett a maga lelkesedésének kifejezést adni azzal, hogy nagyméltóságodat ujabban egyhangulag választotta meg képviselőjének. Midőn a mandátumot ezennel átadni szerencsém van, kivánom, hogy az ég soká éltesse nagyméltóságodat, hogy keresztülvihesse mindazon szép reformokat, mikről hozzánk, választóihoz intézett nyilt levelében emlitést tenni méltóztatott. (Szünni nem akaró viharos éljen.)

A Szilágyinak átnyujtott választási jegyzőkönyv *vörös-fehér* selyembe (a város szinei) van diszesen bekötve, a czimlapon Pozsony város ezüstből vert czimerével. A jegyzőkönyv szövege arany és ezüst kaligráfia.

Általános csend és figyelem mellett emelt szót **Szilágyi**, kinek beszéde igy hangzik:

Tisztelt uraim! A legelső, a mit t. barátomnak, a választási elnöknek szavai után mondani aka ok, abban áll, hogy politikai szövetségünk megujitásánál — mert ez megujitása a mi politikai szövetségünknek — megköszönjem önöknek azon impozans és rám nézve a jelen körülmények között különös fontossággal biró nyilvánulását a mozgalomnak, hogy a képviselői megbizással egyhangulag méltóztattak felruházni. (Élénk éljenzés.)

Legyen szabad ezt önöknek most csak röviden megköszönöm; mert az igazi köszönet politikai téren szavakkal semmi körülmények között le nem róható, azt tettekkel kell visszafizetni. (Élénk tetszés és éljenzés.) Egyuttal engedjék meg, hogy ezen alkalmat megragadjam arra, hogy azon számosaknak, kik az utolsó hetekben engem üdvözletükkel megtiszteltek, itt fejezzem ki köszönetemet. Csakis hivatalbeli elfoglaltságomnak semmiképen el nem halasztható teendői gátoltak meg abban, hogy szivem vonzalmát követhessem és hogy épen jó barátaim és azok számára maradt az üdvözlet megköszönésére kevés idöm, kik bizalmukkal és rokonszenvükkel valahányszor itt megjelentem, mindig elárasztottak. (Zajos éljenzés.)

A képviselői megbizást, a melyet most átveszek, ugy tekintem, mint a város polgárai részéről nyilt kifejezését annak, hogy az önökhöz intézett levelemben foglalt elveket, politikai irányt és reformokat helyeslik, (Élénk helyeslés és hosszan tartó éljenzés) és ezen megbizást nekem mint képviselőnek azért adják, hogy a levelemben kifejezett elvek szerint az ott kijelölt irányban és az abban kitüzött reformokért müködjem, ugy is mint képviselő, ugy is, mint a kormánynak tagja. (Nagy tetszés és zajos helyeslés.)

Részemről sohasem tartottam azt és ezt nem is teszem fel senkiről, hogy képviselővé lenni és a kormányba belépni már önmagában czél lehetne. Különösen az utóbbit mindig ugy fogtam fel és ugy fogom fel ma is, mint egy megnyilt módot arra, hogy a közügyet, hogy hazámat meggyőződésem szerint szolgálhassam. (Éljenzés.)

Epen ezért t. uraim azon nyilt levélben, a melyet önökhöz intéztem, sem oly általánosságokat nem használtam, melyek alá kétféle ellentétes politika férhetne, (Zajos tetszésnyilatkozatok és élénk helyeslés) sem azt, a mi abban van, nem tekintettem ugy, mintha meddő egyéni elmélkedés maradhatna. (Élénk tetszés és helyeslés.) Az abban kifejezett elveket és reformokat ugy tekintem, mint alkatelemeit egy nemzeti szabadelvü politikának. (Zajos helyeslés.) Ezt fokonkint megvalósitani és ettől az iránytól semmi körülmény között el nem állani, ez a valódi politikai feladat és midőn önök a mandátumot reám ruházták, én ezen feladatra való törhetlen müködésre vállalkoztam. (Hosszantartó éljenzés)

És ebben, t. uraim, kötelességemnek érzem az ügyet magát szem előtt tartani. Az ország érdekét óhajtom szolgálni, és ebben nem engedem magamat megzavartatni sem a látszat által, sem személyi érdekem, vagy, ha szabad még hozzátennem, személyi hiuságom által sem. (Élénk tetszés.) Azon levélben egy nagy politikai reform van kiemelve, melynek megvalósulása a közel jövőnek feladata és mely reform ugy terjedelmére, mint politikai horderejére nézve a legnagyobb ebben az országban: és ez a közigazgatás ujon szervezése. (Élénk helyeslés és hosszantartó tetszés-nyilatkozatok.) E levélben megjelöltem, a mint korábbi beszédemben részletesen kifejtettem, az alapelveket, melyeken meggyőződésem szerint ezen reformnak fel kell épülnie. Igaz, a kabinet tagjai a közigazgatás kérdése fölött nem mindenben értenek egyet, (Halljuk! Halljuk!) de arra nézve, hogy egy jó közigazgatásnak létesitése bármi áron is főczél, semmi eltérés nincs. (Élénk helyeslés.) Valamint arra nézve sincs eltérés, hogy az állami kinevezésnek behozatala ezen nagy reform lényegét nem meriti ki. (Élénk helyeslés.) Hanem annak szükségképeni kiegészitő és együttesen létesitendő alkateleme, az önkormányzati kötelékeknek és ujjászervezése ellenőrző befolyásuknak az állami közigazgatás vitelére, (Élénk helyeslés) az önkormányzati hatáskörnek ujjáalakitása, mely erőteljes és alkotmányos önkormányzati életet biztosit. (Zajos helyeslés.)

Arra nézve, hogy a reformoknak ily széles alapokon kell felöleltetni, eltérő nézet nincs és bárki, a ki figyelemmel elolvassa a miniszterelnöknek, a kabinet fejének, az utóbbi időben tett nyilatkozatait, azokból nem fogja helyesen következtethetni azt, hogy azon eltérő nézetek, melyek fennforgását nyiltan elismertem, ellentétes irányok volnának, melyek akár a közvetlenül létesitendő reformokra nézve, akár további fejlődésükben összeütközésre vezethetnének, vagy azt eredményezhetnék, — a mi ki van zárva, — hogy eme nagy reform, melynek lényegét önök előtt megjelöltem a nyilt levélben, *elejtessék*, vagy a mi ezzel egyértelmü bizonytalan időre elnapoltassék. (Hosszan tartó zajos helyeslés és éljenzés.)

Söt ellenkezőleg az alap-reformoknak az összes kormány hozzájárulásával fokozatosan, mert hiszen helyesen csak ugy lehetséges és ugy kell megoldatni, hogy Magyarország belső erősödése bekövetkezhessék és ezenfelül, hogy Magyarországban az önkormányzatnak életerős elemei nem hogy elnyomassanak, hanem megfelelő tevékenységi kört nyerjenek. (Hosszantó zajos helyeslés és lelkes éljenzés.)

Multkori levelemben azon reményemet fejeztem ki, vagy hogy szóról-szóra idézzem, azon alapos véleményemet fejeztem ki, hogy ez a reform diadalmaskodni fog. (Élénk helyeslés.) Én ehez a nyilatkozatomhoz ma is ragaszkodom. (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és zajos tetszésnyilatkozatok.) Ez az uraim, a mit köszönetem kifejezése mellett mondani akartam. És most végezetül, engedjék meg, hogy röviden erről a városról emlékezzem meg. (Halljuk! Halljuk!)

A városoknak hivatása, mióta a rendi szervezet megszünt, egészen megváltozott. Ma a városoktól az ország fejlődése, a magyar állam erősödése függ. (Élénk helyeslés.) És Magyarország érdeke azt kivánja, hogy a vidéki élet kulturai, politikai és gazdasági központjai legyenek s hogy a városokból a gazdasági vállalkozásnak ereje, a nemzeti kulturának soha nem szünetelő folyamata és mindenek fölöttt a nemzeti szellem és a nemzeti nyelvnek ápolása sugározzék ki a vidékre. (Hosszantartó zajos helyeslés.)

E hivatásnak felismerése teszi a városokat nagy tényezőkké nemzeti életünkben; ez teszi őket valódi központjaivá, és vezetőivé a vidéki élet köreinek. És mert önök, uraim, ezen városban, kik oly régi kulturával dicsekesznek, és méltán dicsekesznek, ezen eszméket felfogták és teljes erejükből valósitani fogják, én abban a szerencsés helyzetben érzem magamat, hogy tudom, hogy minden igyekezetem, mit e város emelésére teszek a közérdek határai között, tulajdonképen a közérdeknek, az országos érdeknek megvalósitása. (Élénk helyeslés.) És erre vonatkozólag tett igéretemet, a nélkül, hogy azokat most részletesen ismételném, jövőre is fentartom. (Zajos éljenzés.) Én meg vagyok győződve, hogy ugy a kormány, mint az ország ebben az irányban való müködésünket rokonszenvvel fogja kisérni és rokonszenvvel nézi ezen városnak emelkedését, mint a magyar kulturának, a magyar gazdasági felvirágzás hatalmas tényezőjének emelkedését. (Élénk tetszés.)

És valahányszor az önök körében ezentul megjelenek, mindannyian őszinte örömet fogunk érezni a fölött, hogy gazdasági fellendülésünknek mutatkozó előjelei ebben a városban erélyesen fognak mutatkozni és mindnyáján őszinte örömet fogunk érezni a fölött, hogy Pozsony régi fénye és dicsősége, a melyet a régi rendi országgyülésektől és koronázástól nyert, mindinkább a nemzeti szellemben való megizmosodása egy hatalmas központ teremtése, a magyar politika törekvései számára (Élénk tetszés.) Ez lesz igazi dicsősége és ez lesz mindnyájunknak meg nem szünő közös öröme. (Hosszantartó zajos éljenzés) És most ujolag köszönöm uraim az önök bizalmát és ohajtom, hogy ezt a bizalmat tetteimmel igazolhassam. (Szünni nem akaró éljenzés és hosszantartó tetszés.)

A tetszés hangos nyilvánulása csak akkor szünt meg, mikor a miniszter a teremből kilépett.

Mielött *Szilágyi* a városházát elhagyta volna, megtekinté a kiséretében jött országgyülési képviselőkkel a városi muzeumot is, hol körölbelül egy negyedórát töltött.

Innen a Palugyay-szállóba kisérték a minisztert, kinél a törvényszék, járásbiróság és ügyvédi kamara küldöttségei tisztelegtek.

Déli 1 órakor *száz teritékü lakoma* volt a zöld fában. Az asztalfőn Szilágyi Dezső ült; jobbján *Eszterházy* István gróf főispán, balján *Richter* Ede választási elnök foglaltak helyet.

Az első felköszöntőt *Richter* Ede mondta ő felségére. Ezután *Záhorszky* emelt poharat Szilágyi Dezsőre.

Azután *Neusziedler* Károly orsz. képviselő szólalt fel és ezeket mondta: Ha vannak oly magasabb indokok, melyek a hazafi szivében a lelkesedés lángját magasra gyulasztják, és ha vannak oly körülmények vagy olyan momentumok, melyek a politikai élet küzdelmeiben a pártok közti surlódást, ingerültséget enyhitik, vagy megszüntetik, ugy azok közé tartozik az országra nézve fontos, városunkra nézve pedig egyuttal örvendetes azon momentum, midőn ő felsége képviselőnket, Szilágyi Dezsőt az igazságügyi tárczával megbizta. Köztudomásu dolog uraim, hogy a mérvadó körök ez eszme megvalósitásával már régóta foglalkoztak. Igaz az is, hogy országszerte megnyugvással, elismeréssel, söt örömriadással fogadták az igazságügy terén Szilágyi Dezső ő nagyméltóságának ezen ujabb megjelenését. E részben fényes és mondhatom ujabban páratlan jelét adta hazafiui érzületének pár nappal ezelőtt a nemzeti kaszinó, midőn Szilágyi Dezső igazságügyminiszter tiszteletére diszlakomát rendezett. (Éljenzés.) De nem is lehet ez másképp, uraim! Mert ha hosszu vészterhes éjszaka borul a politikai láthatárra, a parlamentarizmus és a liberalizmus mintegy megtámadva van, nemde minden hazafi örömmel üdvözli a beköszöntő hajnalt, a felkelő napot, mely fényes sugárával a homályt eloszlatja, a veszélyt megszünteti. Mondhatom lélektani igazság rejlik abban, hogy ő nagyméltósága, városunk első kerületének országgyülési képviselője ékesszólásával, mély itélő tehetségével páratlan dialektikájával mindig le tudja kötni az általános figyelmet. (Ugy van! Éljenzés.) Láng eszével pedig fényt tud árasztani a legnehezebb kérdésekre. (Élénk éljenzés.) És meg vagyok győződve arról, hogy lángesze meg fogja találni a kellő módokat és felhasználni mindazon eszközöket, melyek a magyar legislaturát a müvelt államok törvényhozásaival — a melyekre oly sokszor történik hivatkozás — egyenlő szinvonalra emelik. (Éljenzés.) Igaz, hogy még sok, igen sok itt a tenni való, igaz, hogy sok nagy horderővel, nehéz és kényes jelentőséggel biró kérdések várnak megoldásra, de igaz az is, hogy uj igazságügyminiszterünkben oly erőt nyertünk, mely a jelzett kérdésekkel nemcsak megmérkőzni, de azokat a gyorsabb fejlesztés és a korszerü megoldás niveaujára fogja emelni. (Éljenzés.) Azon széles látkör, a melylyel ő nagyméltósága rendelkezik, az összes jogtudománynak, az igazságügy minden ágazatának elméleti és gyakorlati alapos ismeretének gazdag tárháza, a reformeszmék, melyeket hozzánk választóihoz intézett, nyilt levelében kifejtett és a melyekre mandátumának átvételével ismételve hivatkozott, bizonyitékot szolgáltatnak arra, hogy törvénykezésünk minden szervezetében, az adminisztráczió minden ágazatában oly viszonyokkal fognak találkozni, a melyek után elmondhatjuk majdan: justitia regnorum fundamentum. (Élénk éljenzés.)

Ezen érzelmektől vezetve emelem poharamat e diszes körben jelenlévő két polgártársamra. (Halljuk!) Egyik az előttem szólott veterán tagja városunknak és elnöke a szabadelvü pártnak, (Éljenzés.) Mi jól tudjuk azt uraim, hogy ő, daczára éveinek, mindig fiatal erővel harczolt velünk (Éljenzés.) azon szabadelvü eszmékért, melyek letéteményese a haza bölcse: Deák Ferencz volt. Emelem poharamat továbbá képviselőnk választási elnökére; (Éljenzés) ö másodizben volt szerencsés a mandátumot ő nagyméltósága kezébe átadni. Első alkalommal harczoltunk az ő igazságos és részrehajlatlan elnöksége alatt, most egyhangulag választottunk. Pozsony szabadelvü polgárai győztek az első alkalommal, győztek azért, mert őket az egyetértés és az összetartás szelleme vezérelte. Győzni fogunk jövőre is mindaddig, mig nem engedik meg, hogy közéjük az egyenetlenség konkolyát elhintsék. (Helyeslés.) Győzni fognak mindaddig, a mig a város jól felfogott érdekeinek előmozditását minden más érdek nélkül fogják szem előtt tartani. (Élénk helyeslés.) Poharamat a két elnökre emelem. (Élénk éljenzés.)

E nagy figyelemmel és tetszéssel hallgatott s többszörös helyeslésekkel és éljenzésekkel fogadott beszéd után szót emelt mély csendben **Szilágyi** Dezső s kiemelve Pozsony város polgárainak hazaszeretetét, ama nagy kulturális missziót, melyet Pozsonynak teljesitenie kell, a jelenvoltak zajos éljenzése között Pozsony városának polgáraira emelte poharát.

Dröxler polgármester az igazságügyminiszterrel érkezett vendégekre emelte poharát.

Hieronymi Károly a következőket mondotta: Tisztelt uraim! Pozsony városát az alkotmány helyreállitása óta szakadatlan sorban kitünő államférfiak, az ország sorsára döntő befolyást gyakorló hazafiak képviselték. E városban már régtől fogva megvolt annak a tudata, hogy a polgárságnak, mint a melynek mindenütt az a föladata, hogy a haladás zászlóját vigye előre, tért kell nyitnia tehetségeik érvényesitésére amaz országos férfiaknak, kik nem a lokálpatriotizmus szárnyain emelkednek föl, és a kik nem az osztályérdekek árnyékában nöttek nagygyá.

A pozsonyvárosi képviselők ezen fényes sorához most egy ragyogó név csatlakozik: a t. igazságügyminiszteré.

Mióta e nemzet 1825-ben uj életre ébredt, az ország legjobbjai, kik lángoló hazaszeretettel karolták föl a haza ügyeit, és tehetségük egész erejével igyekeztek jövendője biztositékainak megteremtésén, föladatokul: a magyar állam eszméjének és ezzel nemzetiségünknek emelését és szilárditását tüzték ki, erre pedig a legalkalmatosabb eszköznek az állami intézmények szabadelvü irányban való fejlesztését ismerték föl.

Az önök képviselőjének programmja, melyet nemcsak pozsonyi levelében, hanem számos fényes országgyülési szónoklatban fejtett ki részletesen, e két sarkpont körül forog.

Hogy ő e programmját meg is fogja valósitani, erősen hiszszük, mert erre egyéniségén kivül két nevezetes biztositékunk van.

Az egyik, hogy miniszterelnökkel, a szabadelvü pártnak annyi éven át kipróbált vezérével, a kinek irányában oly sokszor bizonyitottuk be törhetetlen ragaszkodásunkat, közös müködési tért talált.

A másik biztositék, hogy a szabadelvü párt kész reformtörekvéseit lelkesedéssel támogatni.

Arra emelem poharamat, hogy az önök képviselője politikai eszményeit mennél teljesebben megvalósithassa. (Zajos tetszés nyilvánitások.)

Szivák Imre kiegésziti Hieronymi szavait, a mennyiben nemcsak a liberálizmusnak jövőjére, de jelenére is emeli poharát, arra, melynek Szilágyi minisztersége határozott kifejezője. Az ő meghivatása a kormányra nem párt konnexiók, egyéni rokonszenvek vagy pillanatnyi elhatározások szüleménye, hanem az eseményeknek, a kor eszméi fejlődésének törvényében gyökerezik. A nemzet, mely az utolsó évtizedeknek sokféle baját élte át — nehéz helyzetéből a kivezető utra sok tévedés útvesztőjén át jutott el, kereste az orvosszert néha az osztályok, a felekezetek jelszavaiban is s midőn e törekvések sikertelenségét belátta: tért át oda, a hol a liberalizmus és a jog uralmának aegise alatt Szilágyi Dezső a kibontakozást ma megjelöli és a jellegzetes reformban az, hogy a kormányelnök e nagy müben maga mellett a főszerepet az igazságügyi miniszternek adja meg. A jog uralma annyi, mint a szabadság eszméjének kultusza, a mely a demokráczia szellemétől áthatva czélul tüzi ki azt, hogy az egyén szabadon érvényesüljön a nemzeti államban, a melyben az államhatalmat, a jog eszméje hatja át. Magyarországon csak ez az egy egyetemes eszme van, mely minden partikuláris érdekképződést elutasithat, mely előtt mindazon személyi és osztályrivalitás, melynek léte csak muló lehet: kapitulál. A jog uralma s a törvény s a törvény tisztelése az, mely az egyént, a fiskalismus nagy hatalmi abszolutizmus ellen megvédi; de viszont az egységes magyar állam existencziáit az egyén szenvedélyei, a pártok tulhajtásai s a tömegek utópiái ellenében is érvényesitni képes. Mi függetlenül, önzetlenül állunk e programm védői közzé s ha Szilágyiban egy ily irány képviselőjének adta Pozsony a mandátumot: azt mi is elfogadjuk, ugy — mintha nekünk is adatott volna: megállunk mellette s mint elvszövetségest üdvözöljük s éltetjük Pozsonyt, az öntudatosan gondolkozó és cselekedni tudó várost! (Zajos tetszés és hosszantartó éljenzés).

Szalay Ödön Esterházy István gróf főispánra emeli poharát, a mi zajos éljenzéssel fogadtatott.

Esterházy István gróf főispán megjegyzi, hogy nem tartozik a pasa főispánok közé. (Zajos éljenzés.) Szerény polgárnak tartja magát, (Zajos éljenzés.) a ki tiszteli a mások jogait és a mások meggyőződését (Hosszantartó zajos éljenzés.) és épen azért tiszteli a választók jogát is. (Zajos éljenzés.) Örül, hogy Pozsony város polgárai oly szerencsés választást tettek és a választókra emeli poharát. (Hosszantartó zajos éljenzés.) Ezután *Horváth* Gyula emelt poharat nagy hatásu és zajos éljenzéssel fogadott felköszöntőben Neusziedler Károlyért.

Dárdai Sándor a következő felköszöntőt mondotta: Barátom és képviselőtársam Szivák Imre szavaiból megérthették, hogy mi nem mint az önök választottjának és jelenleg miniszternek banderiuma jöttünk a mai ünnepélyes aktushoz, hanem mint elvtársai, kik az ő programmjához legközelebb állunk, Szilágyi Dezső mai beszédében is utalt arra, hogy azon kabinetben, melynek ő is tagja, eltérő nézetek vannak a leglényegesebb reformpolitikára nézve és ha mi, kik évek óta tagjai vagyunk a szabadelvü pártnak, ő hozzá szorosabban csatlakozunk, ennek jelentősége épp abban van, hogy nem az elvekben van az eltérés, hanem az utban, mely a közös czélra vezet. Mi Tisza Kálmánt valljuk azért ma is pártvezérünknek és meggyőződésem szerint Szilágyi Dezső is az ő programmját csak Tisza Kálmánnal valósitja. Poharamat emelem ezért pártunk vezérére Tisza Kálmánra. Éljen! (Élénk éljenzés.)

Zajos hatást keltett végül *Szalay* Ödön felköszöntője, a ki a megjelent ellenzéki képviselőkre emelte poharát, mi szünni nem akaró zajos éljenzéssel fogadtatott.

Ezzel a lakoma véget ért. A város polgárai Szilágyi Dezsőt kikisérték az indóházba, ki lelkesült éljenzés közepette bucsuzott el tőlük s az esti gyorsvonattal visszatért a fővárosba.

*

Samarjai, a pozsonyi ügyvédi kamara elnöke küldöttség élén tisztelegvén Szilágyi Dezső miniszternél az elnök üdvözlő beszédjére a miniszter a következőket válaszolta:

«Az igazságügyek, bizonyos jó értelemben, krizisnek néznek elébe; s ez jele annak, hogy ismét egész terjedelmökben napirenden vannak az igazságügyi reformok, melyeket eddig csak darabonkint lehetett a nemzet figyelmébe és áldozatkészségébe ajánlani. De a siker attól függ, hogy a magyar jogászi karban legyen annyi erő és elhatározottság, hogy nemcsak abban, hogy nekem nyujt segédkezet, — hanem abban is, hogy a közönségre is hasson. Mert minden reformtörekvésnek sikerülnie kell, bármily áldozatba kerüljön is, ha annak a közvélemény meg van nyerve és hasznosságáról meggyőződött. Remélem, hogy óhajtott érának nézünk eléje s az ország szeme örömmel csüng a reformokon s mint nemzeti vivmányt tekinti, — s ehhez nemcsak támogatásukat, hanem rokonszenvüket is kérem. (Éljenzés.)

UJDONSÁGOK.

— máj. 12.

Turisták figyelmébe! Több oldalról nyilvánitott óhaj folytán kiadóhivatalunk az utazási évszak alatt a nálunk eddig ismeretlen u. n.:

„turista-előfizetést"

lépteti életbe. Ez intézkedés következtében az utazók abban a kellemes helyzetben lesznek, hogy ha naponkint változtatják is tartózkodási helyüket, előleges rendelkezésök szerint mindenütt ott találhatják már megérkezésökkor lapunk egy vagy több számát a postahivatalban (poste restante), vagy az előre kijelölt szállodában. Ily előfizetéseknél feltétlenül szükséges, hogy kiadóhivatalunk idejekorán és pontosan értesitve legyen, hogy mely napokon hová küldje a lapot. Előfizetéseket tetszés szerinti időtartamra, bármely naptó kezdve elfogadunk.

— ***Személyi hirek.*** *A király* tegnap Bécsben Don Carlos madridi herczeget kihallgatáson fogadta. — *Ottó* főherczeg nejével együtt legközelebb Bécsbe érkezik, hanem e hó 16-dikára Triesztbe utazik a «Kaiser Franz Josef» vizrebocsátásának ünnepségére. — *Umberto* király és fia e hó 19-dikén utaznak Berlinbe. — *Viktória* német császárné alkalmasint e hó végén érkezik Kissingenbe. — *A württembergi király* tegnap reggel Nizzából Stuttgartba utazott. — *Kamermayer* Károly polgármester ma üdülés végett két hétre vidékre utazott. Távolléte alatt *Gerlóczy* Károly első alpolgármester helyettesiti. — *Szetics* volt ezredest, a Ludovika-akadémia igazgatóját, vezérőrnagygyá történt előléptetése alkalmából, tegnap Görgey akadémiai aligazgató vezetése alatt az egész tanári kar és a növendékek üdvözölték.

— **Vámbéry Angliában.** Röviden említettük már, hogy Vámbéry Londonban pár nap előtt egy meetingen az Exeter-hallban felolvasást tartott Törökország közművelődési haladásáról. A felolvasás, mint a Times irja, a törökök családi életével, iskolai viszonyaival, a nőneveléssel, az irodalommal foglalkozott. Mind e téren nevezetes változás tapasztalható a töröknél, főként az utolsó török-orosz háboru óta. Vámbéry Sajnálja, hogy a török irodalom ujabbi képviselői a franczia irodalmat utánozzák, s jobbnak látná, ha az angol irodalmat vennék mintának. A magyar tudós a Times értesitése szerint következőkép végezte beszédét: «Királynénknak, ki több mint ötven millió mohamedán fölött uralkodik, nem volna szabad nyilt ellenségévé válni alattvalói egy hatodának, sem az angoloknak, kiket mindenki szabadságukról és méltányosságukról ismer, nem volna szabad megengedni felebarátjaik üldözését csak azért, mert hitben vagy számban tőlük különböznek.» A meeting elnöke, sir Lepel Griffin köszönetét fejezte ki Vámbérynek a felolvasásért. Londonból távirják továbbá mai kelettel: A londoni «Ballon»-társaság tegnap egyhangulag elhatározta, hogy Vámbéry tanárnak kitüntetésképen azért, hogy 50 év óta, minden nemzetbeli és fajbeli elnyomottak számára jogot és igazságot törekedett szerezni, arany-érmet adományoz.

— **Májusi hó.** A fagyos szentek veszedelme itt van a nyakunkon. Virágfakadás és illat gyönyörködteti érzelmeinket s ugyanekkor csufságba jár velünk a tavasz és ugyancsak megijesztget. Nem ugyan itt Budapesten, a hol eddigelé nem igen lehet okunk panaszra, hanem kint a szabadabb vidékeken, a hol hamarabb szokott beállani a tél és később virul ki a tavasz. Nagyszebenből azt irják, hogy ott e hó 6-án hideg záporeső után egyszerre csak hó esett s a resinári hegyek közt ugyancsak sürün hullott a felhők hóvirága. Egy pár nap alatt oly hüvös lett, hogy a pompás nyári időjárásnak egyszerre vége lett. Azóta valószinüleg már megint nincs nyoma a hónak a resinári hegyek közt.

— **A józsefvárosi bucsu.** Budapest VIII-ik kerületének vidám napja volt ma. A *bucsu* ünnepét tartották meg a nevezett városrész lakói, azzal a kedélyességgel, a mi az ilyen félig egyházi, félig népies ünnepeket jellemzi. A Józsefváros apraja-nagyja korán reggel elindult a templomjárásra s az isten házában nem szünt meg délig a bucsut ünneplők sereglése. A Józsefváros plébánia-templomban délelőtt 9 órakor ünnepi nagymise volt, melyen Márkus Gyula pápai praelátus és kanonok pontifikált. Mise után Kanovics Béla Mór alesperes-plébános mondott ünnepi szónoklatot, melynek végeztével disz-körmenet volt zászlókkal és zeneszóval. A délutáni isteni tisztelet után mindenfelé megkezdődött a mulatozás s bizonyára sok helyen eltart hajnalig.

— **Muzeumi tisztviselők tanulmányutja.** A nemzeti muzeum tisztviselői közül az idén a tisztviselők közül a következők mennek tanulmányutra: *Majláth* Béla könyvtárőr Párisba utazik a világkiállítás tanulmányozására. *Csontossi* János Konstantinápolyba utazik, hol a Corvinákat tanulmányozza. Dr. *Réthy* László a londoni british muzeum és dr. *Kusinszky* Bálint az erdélyi muzeumokat tanulmányozza. *Korenner* József a párisi kiállításon az ásványtani és földtani kiállítást fogja tanulmány tárgyává tenni. Dr. *Daday* Jenő Brassóba és Háromszékmegyébe rándul héjjasok és százlábuak gyüjtése s tanulmányozása czéljából. *Madarász* Gyula Sopron környékére megy madártani biologiai megfigyelések végett. *Pavel* János rovartani gyüjtés és kutatás czéljából hosszabb ideig a Mátra hegységben tartózkodik.

— **Önkéntes népfelkelők.** Tausz Ferencz föv. tanár a mult évben a honvédelmi miniszteriumhoz memorandumot nyujtott be, mely a népfelkelői tiszti tanfolyamoknak másként leendő szervezésére vonatkozik. Az eddig szervezett tiszti tanfolyamok az első évit kivéve, részvétel hiányában, nem sikerültek; minek oka abban rejlik, hogy eltekintve a naponkinti több órai fárasztó gyakorlatoktól kevés egyén akad, kinek társadalmi állása megengedné, hogy 4 hetet kizárólag a katonai gyakorlatoknak szentelhessen. Tausz javaslata e bajon akar segiteni s e tanfolyamokat olykép szervezni, hogy az abban való részvétel mindenkire nézve lehetővé legyen. E memorandum a többi közt a következőleg szól:

Ha az állam jónak látta, a bizonyára költségbe került népfelkelő katonai gyakorlatok rendezését, miért ne lehetne azt társadalmi uton is megtenni, mintegy folytatni és azt állandositani. Csak társulni kell e czélra, valamint 1887. évben ugy most is az ország majdnem minden városában alakulhatnának önkéntes népfelkelő szakaszok. A népfelkelői tisztitanfolyamban résztvettek 21 napon át naponkint 4—5 órát gyakorolták magukat, a mi naponkint történvén, kissé fárasztó volt; de ha ily esetleg az ország minden városában alakulandó önkéntes népfelkelő szakaszok április 15-től, október 15-ig hetenkint csak egyszer vonulnának is ki, akkor is 28 napot fordithatnának katonai menetek-, szakasz- és fegyvergyakorlatokra, és pedig nem egy, de több évig is, mi jelentékeny gyakorlottságra és eredményre vezethetne. A vezetés és vezénylés kérdése sem képezne akadályt, mert minden városban van egy vagy több tartalékos hadnagy, kik ily, esetleg ismerősei s barátaiból alakult szakasznak vezetését és vezénylését, ha erre felkérik, bizonyára elfogadnák. A kivonulás és a gyakorlat tartama alatt szükséges fegyelmet is fenn lehetne tartani, ha a belépő tagok ennek fentartására köteleznék magokat, s ha fegyelmi vétségekre kisebb pénzbirságok állapittatnának meg. E katonai menetek és gyakorlatok egészségi, testedzési és talán szórakozási szempontból is közvetlen a polgárokra lévén előnyösek, azt tisztán társadalmi uton is lehetne létrehozni, de mivel ez intézménynek hazánkban leendő elterjedése honvédelmi szempontból az államnak is hasznára válnék, azért czélszerü és méltányos volna, ha azt az állam, illetve a katonai hatóság is némi támogatásban részesitené, mi által az némi hivatalos jelleget is nyerne. E támogatás pedig abban állana, ha a katonai hatóság megengedné ily megalakult, bejelentett és egy tartalékos hadnagy által vezetett önkéntes népfelkelő szakasznak, hogy hetenkint egyszer vagy kétszer (pl. vasárnap reggel) történendő kivonulásuk alkalmával a tagok a kaszárnyába gyülhetnének össze és ott miután szakaszgyakorlatoknál fegyverre okvetlen szükség van, minden tag felelősség mellett legalább Wenzel-féle fegyverrel láttatván el a kaszárnyából vonulhatnának ki és a gyakorlat után ugyanoda vissza. A vezetést elvállaló tartalékos hadnagy egyenruhában jelennék meg, a szakasz tagjai pedig saját költségükön beszerzendő vitorla-vászonnadrág és czipőn kivüli katona ruhába öltöztetnének. A rendes katonaság által ugy sem használt Wenzel-féle fegyvereket a katonai hatóság e czélra könnyen átengedhetné, a mint azokat az egész országban alakult népfelkelő tiszti tanfolyamoknak is átengedte. Az ily szakaszok a lövészetben is gyakorolnák magokat, a töltényeket esetleg maguk szereznék be, valamint a fegyverek épségben tartására felelősséget vállalnának. Jó hatásu lenne az is, ha a katonai hatóság ez önk. népfelkelői szakaszok gyakorlatait s előmenetelét némi figyelemmel kisérve, arról egy kiküldött által tudomást szerezne; továbbá ha a valóban előmenetelt tanusitó tagoknak nyilvántartását és ezeknek az esetleges népfelkelő-mozgositás esetére a szükséghez képest a tiszti alkalmazást kilátásba helyezné. Hogy ez irányban a mozgalom meginduljon és hogy ezen intézmény hazánkban létrejöjjön és elterjedjen, legbiztosabban az által lenne elérhető, ha a nagym. honv. miniszterium felhivná a törvényhatóságokat, hogy ily, az 1887. évihez hasonló, de önkéntes népfelkelői szakaszoknak társadalmi uton való alakulását lehetőleg városban előmozditani és támogatni sziveskedjenek. A törvényhatóságok ismét részint az egyetemi s akadémiai polgárokat, de főleg a torna-egyleteket kérnék fel a mozgalom megindítására, mit a torna-egyletek saját kebelökben is megtehetnének, mert ősztől tavaszig a torna-teremben gyakorolván magokat, tavaszkor egyszerüen oly önk. népfelkelő szakaszszá alakulnának át.

A javaslat a honv. miniszteriumban kellőleg tárgyaltatván, báró Fejérváry honvédelmi miniszter ur tegnap Tausz Ferencz tanárhoz és társaihoz, kik a gyakorlatokban részt veendenek, hivatalos levelet intézett, melyben ez előterjesztést nagyrészt helyeselvén s magáévá tevén, e fölötti elismerését és köszönetét fejezi ki, egyszersmind amaz óhajának advány kifejezést, vajha ily önk. népfelkelői szakaszok az országban minél nagyobb számmal létesülnének. Kijelenti végül, hogy a létesülendő önkéntes népfelkelő szakaszokat nemcsak tanácsadólag és erkölcsileg támogatni, de azok tagjainak bizonyos feltételek alatt a népfelkelők mozgósitása esetén a tiszti kinevezést is hajlandó biztositani. Az e memorandum értelmében megalakult első önkéntes népfelkelő-szakasz tagjai a következő tisztviselők, tanárok és tanitók: Erdődy Imre tart. hadnagy, Szerelemhegyi Tivadar, Tóth Tivadar, Balázsi Dénes, Ekkert Antal, Gyulay Elek, Sajóhelyi Béla, Turcsányi Dezső, Tellér Gyula, Vajda Pál, Kohaut Rezső, Gruber Nándor, Kecskóczy Ödön, Reffél J., Szabó Lajos, Derlik, Almássy János, Androvits József, Mondok J., Károly János, Tausz Ferencz.

— **Püspöki látogatás.** Br. Hornig Károly, a veszprémi egyházmegye püspöke, mint levelezőnk irja, máj. 4-én Sümeghre érkezett, hol a hivatalos testületek és hatóságok tisztelgését május 5-én fogadta. Tisztelgett a megyei főszolgabiróság, a város képviselőtestülete, a kir. járásbiróság és a tanitótestületek. Utóbbiakat hosszabb, csinos beszédben buzditotta, hogy a haza és egyház javára tovább is teljes odaadással munkálkodjanak a fontos és fárasztó pályán. Megigérte, ha hosszabb időre érkezik Sümeghre, az iskolákat meg fogja látogatni. A püspök Mild M. ottani prépostplébánost látogatásával tisztelte meg, aztán nagy érdeklődéssel megszemlélte Sümegh régi városát, hová kiséretével fölment.

— **A hadsereg köréből.** Bécsből távirják mai kelettel: A hadsereg rendeleti lapjának mai száma a következőket közli: Ő felsége elrendelte, hogy a következő vezérkari tisztek a hadsereg tényleges állományából az osztrák Landwehrbe helyeztessenek át: Netuschil József vezérkari őrnagy, Pielsticker Arthur az 52-ik ezred-, Merta Ignácz a 15-ik, Rehn Frigyes a 88-ik ezred alezredesei, végre Trinkó Ede a 40-ik, Piskorsch az 58., Bastl Lajos a 90. és Weinrichter József a 97. gyalogezred őrnagyjai. A nyugállományba áthelyeztettek: Sloot János a 45. gyal. ezred ezredese, Flögl Ferencz ezredes a méntelep branchából. Kineveztettek: Paczolt József őrnagy a nagykörösi állami méntelep katonai osztályának parancsnoka, a bábolnai állam-méntelep katonai osztályának parancsnokává és Suvich Tivadar őrnagy a nagy-körösi magy. kir. méntelep katonai osztályának állományából ugyanezen katonai osztály parancsnokává.

— **Rómer Flóris bilincsei.** A pozsonyi városi muzeum érdekes emlékek birtokába jutott a napokban. Ez emlékek Rómer Flóris bilincsei, melyeket a tudós főpap, igaz hazafi Józsefstadtli fogságában viselt, hol 1850. márcz 15-től 1854 ápril 24-ig szenvedett fogságot azért, hogy szerette hazáját s részt vett a szabadságharczban. A bilincsek a legkönnyebb nemüek és láb- és kéz vasak, sulyok 1½ kiló, a láncz hossza 120 cmt. A lánczokat Rómer a porkoláb jóakaratának köszönhette, ki azokat neki átengedte. A karkötő vasra Rómer e szavakat véste: «Hazámért és meggyőződésemért. 1850. március 15-től 1854. ápril hó 24-ig.» A bilincsek mellett Rómer a pozsonyi muzeumnak hagyta kartonage munkájának egy példányát, melylyel fogsága alatt kenyerét kereste. A doboz a czellát ábrázolja, hol Rómer negyedmagával sinlődött az osztrák fogságban. Rómer egész pontossággal mintázta a czellát, még a nyirfaseprő is ott van a sarokban, melylyel magok takaritották a szomoru helyet. E czellának falára Rómer egyik fogolytársa vérével a következő sorokat irta: «Ha ide záratol hazám fia! Tudd meg, hogy négy magyar elötted itt vala 1849.»

— **Sulkovszki herczeg szökése** még mindig rejtély a bécsi rendörség előtt. A nyomozások nem vezettek eredményre s még csak nem is sejtik, hogy az örült herczeg merre felé vette utját. De a bécsi rendörség mindent elkövet, hogy a titokzatos esetre világosságot deritsen. Ma végre letartóztatta Krautgartnert, a herczeg volt ápolóját, a kire alapos a gyanu, hogy a szökést elősegitette. Nem is lehetséges ez másképen, mert ez ember bünrészessége nélkül szinte lehetetlenség lett volna a herczeget a tébolyda parkjából kiszabaditani. A két nönek, a kiknek kétségtelenül fő része volt a szöktetésben, még nem akadtak a nyomára.

— **Felhőszakadások.** *Schwarzenauban* a Ferencz József-vasutvonalán tegnap délután 2 órakor nagy felhőszakadás volt, mely Schwarzenau és Vitis közt a vasuti töltést 25 méternyi hosszuságban alámosta. A töltés rendbehozása alkalmasint több napot fog igénybevenni. — *Badenben* és környékén tegnap délután egy órakor nagy felhőszakadás és jégeső volt. A gyümölcsfák és a szölők sokat szenvedtek, s a fürdő több helyét elöntötte a viz.

— **A merénylő Perrin zavarban.** Mint a párisi *Presse* irja, Perrin, a ki pár nap előtt vak töltéssel rálőtt a *Carnot* elnök kocsijára Georges *Laguerre*-t kérte föl védőjéül, Laguerre erre a megtiszteltetésre a következő levélben válaszolt: «Páris, 1889. május 8-án. Uram! Ha az ön által elkövetett cselekmény sulyos felelősséget vonna maga után, ügyvédi közremüködésemet, melylyel ön megtisztelni óhajt, nem tagadhatnám meg öntől. De az, hogy valaki tisztán vaktöltéssel zárt kocsira lö, nem képezvén bünténytet, inkább lemondok azon megbizásról, melylyel megtisztelni óhajt. Fogadja stb. Georges Laguerre.» A szegény Perrin most nem tudja, hogy kihez forduljon védelemért, mert az emlitett indokolással minden ügyvéd elutasithatja.

— **Edison fonografja.** Dürer Emil impresszário furcsa dologban töri a fejét. Mikor utoljára Amerikában járt, többször érintkezett Edisonnal, a ki rendkivül szives volt hozzá és megmutatta neki tökéletesitett fonografját, melynek viaszhengereiben a Patti, Nilson, Faure, Sarasate és mások hangversenydarabjai vannak megörökitve. Dürer most ezzel a jól felszerelt fonográffal körutat akar tenni Európa nagyobb városaiba, s igy nemsokára remélhetőleg nekünk is alkalmunk nyilik, megismerkedni Edison világhirü találmányával.

— **Villámcsapás.** Keszthelyről irják lapunknak, hogy e hó 5-én nagy égi háboru volt s a téglaháznál a téglás családok szegényes házába beütött a ménykő. Nem gyujtott ugyan, de a kéményt szétzuzta s a házban volt két asszonyt annyira megrémitette, hogy öszszerogytak s hosszabb ideig feküdtek a földön ájultan.

— **Borzasztó gyilkosság** történt tegnapelőtt éjjel a belényesi erdőben. A gyaláni biró (Gyalán Belényeshez oly közel van, hogy a belényesi erdő választja csak el) a belényesi vásáron csütörtökön eladott 300 db. juhot s 16 db. szarvasmarhát s az eladott jószágok árát vitte hazafelé. Az erdőben többen megtámadták, dorongokkal leütötték, s a szájába nyársat dugtak, mely a hasán jött ki. A tetteseket nyomozza a csendőrség.

— **Sirások sztrájkja.** Ilyen sem történt még a sztrájkok krónikájában. Mint a «Köln. Volksztg» irja, az ohlsdorfi sirások valami kis béremelést kértek s mert nem kapták meg, hatvanhárman «beszüntették a munkát». A legujabb sztrájk területein ugyancsak nagy zavarban vannak az emberek, hogy most már békességben meg sem halhatnak, mert nincs a ki eltemesse őket. Ez bizonyára eléggé fontos ok arra, hogy az irányadó körök mindent elkövessenek arra nézve, hogy a sztrájk minél hamarább véget érjen.

— **Egy hires lókötő elfogatása.** A nagy magyar Alföld törzsszivényai, a lókötők, ugy látszik, Szegedet tekintik az ő eldorádójuknak. Ide vonult meg Csöke Mihály is, egy kecskeméti lókötőbanda feje, a ki mióta kiszabadult a börtönből, a hol négy esztendőt ült lókötésért, Kecskemét környékén tette ismét bizonytalanná a szemre való lovak tulajdonjogát. Tavaly november óta, mikor Csöke hazakerült, több mint harmincz lókötést követett el a vezetése alatt álló banda. Csöke Mihály maga nem régiben Szegedre ment feleségestől s itt beállott itczésnek az alsóvárosi régi tánczhely korcsmárosához. Tegnap két kecskeméti csendör ment át utánni Szegedre, hogy ha lehet kézrekeritsék. Szekula biztos hamarosan nyomára akadt a vén lókötőnek, a kit a korcsmában ágyon heverve lepett meg a csendörökkel, kik aztán megvasalva még a délutáni vonattal hazavitték Kecskemétre, a hol a vizsgáló biróval lesz egy kis beszélgetése.

Rövid hirek. *Dalmácziának* több pontján a mult hó 23-án erős földrengést éreztek. — *A klicsini* erdőségekben mult vasárnap tüz volt, mely körülbelül 30 holdnyi területen elpusztitotta az almot. — *Duna-Szekcsőn* Barnu János odavaló lakos megölte a feleségét, a kivel már hoszszabb idő óta nem tudott megférni. — *Makóról* a napokban három fiu eltünt. Az egyiket már megtalálták, a másik kettőnek azonban nyoma sincs. — *Szapáriligeten* e hó 8-dikán Bartha Márton községi csősz háza ismeretlen okból kigyulladt, s a feleségét meg a gyermekét csak nagynehezen tudták a lángok közül kiszabaditani. — *Kurtics* és *Lököháza* közt a mult csütörtökön a személyvonat alá került egy kocsi, melyen két ember aludt. Az egyik azonnal meghalt, a másik pedig halálosan megsebesült.

= **Megrázó szerencsétlenség.** A főváros egy ismert előkelő családját mély gyászba boritotta az a megdöbbentő katasztrófa, mely ma váratlanul ki oltotta általánosan tisztelt családfőjének életét. A szerencsétlenség szinhelye a Thonet-udvar volt, melynek harmadik emeletéről *Koch* Henrik müépitész ma délelőtt 11 óra tájban vigyázatlanság következtében a földszintre zuhant s ott rövid vergődés után életét vesztette. A szomoru eset részletei a következők: *Koch* Henrik müépitész ma délelött fél 12 órakor a pilzeni söresarnokba ment s egy bécsi ismerősének egy hektoliter bort rendelt. Le sem ült a söresarnokban, mert sietős elvégezni való dolga volt az irodájában, mely a Thonet-udvar harmadik emeletén van. Rendesen a felhuzó géppel emeltette föl magát a harmadik emeletre s most is abba ült. Alig ért fel azonban a gép a harmadik emeletre, a házmester, a ki épen közelben járt, nagy zuhanást hallott. Oda sietett s látta, hogy Koch a gép alatt fekszik élettelenül. A házmester ijedten szaladt ki az udvarra és föllármázta a házat. A mentőket értesitették a szerencsétlenségről, s ezek azonnal megjelentek, de már késön, mert a müépitész belső sérülések következtében rövid negyed óra alatt kiszenvedett. A szerencsétlen eset a legnagyobb valószinüség szerint ugy történt, hogy Kochot szédülési roham lepte meg, a mikor a harmadik emeletre ért és kibukott a gépből. A megdöbbentő katasztrófa áldozata egyedül pályájának és családjának élt. Munka közben és családja körében érezte magát csak igazán boldognak. A fővárosi müépitészek között mindig első sorban emlegették. Ő épitette a Thonet-udvart, melyben a katasztrófa utolérte, továbbá a Hungária szállodát, az egyetemi könyvtárt s az ő tervei szerint nyerte a nemzeti szinház mostani alakját. Legutóbbi alkotása a váczi-utczai Thonet ház. Bécsben született 1836-ban s tanulmányait Berlinben végezte. Pestre 1866-ban jött s itt állandóan letelepedett. Atyja, szintén müépitész volt. Ő tervezte többek között a gróf Károlyi-féle palotát. A szerencsétlenül járt 14 évvel ezelőtt házasodott meg. Három gyermeke volt s a boldog család Budán ostrom-utcza 1. sz. a. lakott. A holttestet a Rókus-kórház halottas-házába szállitották. A rendörség, mely a szerencsétlen esetet szigoru vizsgálat tárgyává tette, további rendeletig megtiltotta a Thonet-udvar felhuzó-gépének használatát.

= **Vigyázatlanság áldozatai.** A Rombach-utcza 6. számu ház második emeletéről ma délután *Hoffmann* Mór szabómester Béla nevü két éves fia lezuhant az udvarra s félórai szenvedés után a gyermekkórházban, a hova a mentők vitték, meghalt. A gyermek felügyelet nélkül játszott az emelet folyosóján s a vasrács között bukott alá. E rács vasrudjai ugyanis olyan távol állnak egymástól, hogy köztük nemcsak egy két éves, hanem egy öt éves gyermek is keresztül bujhat. A hiányos épitkezés miatt kétségtelenül lesz is egy kis kellemetlensége Vallaszky Gusztáv háztulajdonosnak. — *Klein* Antal hajós 3 éves Béla fia ma délelőtt a Gellért-rakpartról horgázás közben a Dunába esett és a vizbe fult. Délután fölvetette a viz s anyja felismerte benne szerencsétlenül járt gyermekét.

= **Feleségének gyilkosa.** Szomoruan végződött az a családi perpatvar, melybe *Csipke* János boroszlói (gömörmegyei) születésü betonozó munkás keveredett ma délután a feleségével. Czivódáson kezdték, tettlegességgel folytatták s végre a férj, dühétől elkapatva, kést ragadt a kezébe s egy szerencsétlen döféssel halálra sebezte fiatal feleségét. Az eset a következő: Csipke János, a ki a Margit-hidnál dolgozott beton-munkási minőségben, délután 4 órakor együtt ment hazafelé a munkáról feleségével. A munkáspár, az Ipolyi-utcza 4. számu házban lakott. Szerény lakásukba érve, jó étvágygyal hozzáláttak ebédjükhöz, melyhez az asszony félliter bort hozott a közeli korcsmából. Evés közben jóizüen folyt a beszéd a házastársak közt, de egyszer csak az asszony szemrehányásokkal hozakodott elő s különösen azt lobbantotta szemére a férjének, hogy nagyon könnyen hág nyakára a keresetének. A szóváltás egyre élesebbé vált köztük. A kardos asszony nyelvelt, a férj sem maradt adósa s végre az előbbi ingerültségében egypár czipőt hajitott ura fejéhez. Mikor ez a tettlegesség történt, a férj már az ágyon feküdt. A támadás annyira kihozta sodrából, hogy a fekvőhelye mellett levő hordóról felkapta hegyes evőkését és a markába szoritva ugy rivalt a feleségére: «Közel ne gyere hozzám, mert megszurlak!» Az asszony nem ijedt meg a fenyegetéstől és az ágyhoz lépett. És ekkor a férj, a ki még első dühének hatása alatt állott, beváltotta borzasztó igéretét s a kést markolatig döfte a fiatal asszony jobb oldalába. Ez sikoltozva kiszaladt az udvarra, aztán viszsza támolygott a szobába s evvel a kiáltással: meghalok! — véresen az ágy elé rogyott. A férj látva, hogy felesége vérzik, szinte holtra vált rémületében. Nem hitte, hogy a dolog ilyen komolyan végződjék. Ijedten talpra ugrott, az asszonyt az ágyra fektette, aztán lélekszakadva futott a Pannonia-gőzmalomhoz, hogy a mentőket segitségül hivja. A gőzmalom portása elég lelketlen volt, hogy a magából kikelt embert elutasitotta. Ekkor ez a kétségbeeséstől kergetve, tovább szaladt. A Margit-hidnál szemben találkozott a mentőkkel, a kiket az esetről már értesült rendörség a helyszinére rendelt. Felkapott a kocsijokra, de mire hazaért, a szegény asszony, kinek a kés a tüdejét szurta keresztül, már kiszenvedett. A bünbánó gyilkos ekkor ellentállás nélkül átadta magát a rendőröknek, a kik ott őrizték a véres tett helyén, mig a központból kirendelt *Seregélyi* rendörfogalmazó és *Hoffer* soros vizsgálóbiró megérkezett. Csipkét rövid kihallgatás után letartóztatták, a halottat pedig a halottas házba szállitották.

= **Öngyilkosságok.** Ma reggel 7 órakor a Gellérthegy tetejének déli oldalán egy 35 év körüli ember kétszer mellbe lőtte magát és meghalt. Az öngyilkost senki sem ismerte meg a tett szinhelyén, de a zsebében egy 1884-ben kiállitott katonai elbocsátó levelet találtak, mely *Pongrácz* Pál kapuvári születésü, volt 53-ik zászlóaljbeli honvéd nevére szól. A holttestet bevitték a Rókus-kórház halottasházába s ott személyazonosságának kétségtelen megállapitása végett közszemlére teszik. — Tegnap délután egy 60 évesnek látszó férfi holttestét fogták ki az összekötő hidnál a Dunából. A holttestet, melyen külső erőszak nyomai nem látszottak, a köztemető halottasházába vitték, a hol a zsebében talált névjegy alapján megállapitották, hogy azonos *Vellimirovics* Valimir kőbányai mészárossal, a ki tegnap öngyilkossá lett. — *Mühlbauer* Ottó 51 éves gépész, ma este fél 10 órakor a Toldy Ferencz-utcza 62. sz. a. levő korcsmában gyufaoldatott ivott. A mentők a szt. János-kórházba vitték ápolás végett.

= **Jó testvérek.** *Harnadek* István napszámos tegnap este a Tompa-utcza 23-ik számu ház előtt valami csekélység miatt összeveszett öcsesével, Harnadek Józseffel. A testvérek birokra keltek s dulakodás közben az idősebb 4 szurt sebet ejtett az öcsesén, a kit a kórházba kellett vinni. A vérengző testvért elfogták.

= **Elfogott sikkasztó.** Beck Adolf, gyorskocsi-utcza 19. sz. a. lakó börkereskedőtől *Teitelbaum* József nevü raktárosa elsikkasztott 1300 forintot, a mit bevásárlás czéljából bizott rá a gazdája. A sikkasztót már elfogták s az eltulajdonitott pénzt csekély hiánynyal megtalálták nála.

József főherczeg ezüst lakodalma.

— Az *Egyetértés* tudósitójának távirata. —

Alcsuth, máj. 12.

Kettes ünnep szinhelye volt ma József főherczegnek, az uralkodóház «legmagyarabb főherczeg» néven ismert tagjának alcsuthi kastélya. A mai napon ünnepelték *József* főherczeg és neje, *Klotild* főherczegasszony boldog házasságának 25-dik évfordulóját, s ugyancsak a mai napon tartották meg leányuknak, *Margit* főherczegnőnek eljegyzését *Thurn-Taxis* herczeggel.

A pompás fekvésü kastély tetejéről már korán reggel pazar lobogódisz hirdette a magasztos keltü ünnepet. Az ünnepély délelőtt 9 órakor ünnepélyes szent misével vette kezdetét, melyen Holdházy apátkanonok, főherczegi nevelő pontifikált fényes segédlettel. Az isteni tisztelet alatt, a Vavrinecz Mór budavári karnagy vezetése alatt álló vegyes kar énekelt négy régi magyar egyházi éneket. A szentmise után Te-deum következett. A különben is gyönyörü templom ebből az alkalomból szebbnél-szebb délszaki növényekkel volt feldiszitve és pompás látványt nyujtott. Az ájtatosság végeztével ő fensége a főherczeg szemlét tartott a főparancsnoksága s védnöksége alatt álló alcsuthi és pusztai tüzoltóknak a templom előtt felállitott körülbelöl 120 főnyi csapata felett, mialatt a 32-ik gyalogezred zenekara játszott. A jubiláló főherczeget *Libics* Adolf tiszttartó főherczegi főtiszt magvas beszéddel üdvözölte, a mit a főherczeg megható szavakkal és barátságos kézszoritással köszönt meg. Utána még *Holler* budafoki plébános és *Rácz* Endre alcsuthi helyi káplán is üdvözölték, kiknek a főherczeg szintén melegen megköszönte a szivélyes megemlékezést. A tisztelgések végével a főherczegi család visszavonult termeibe s 11 órakor ment végbe a fiatal pár eljegyzése.

A régi magyar szokás megtartásával pontban 12 órakor kezdődött az udvari ebéd, melyben rangszerinti elhelyezéssel a következők vettek részt: A nyolcz tagu főherczegi család, továbbá Clémentin herczegnő, Thurn-Taxis herczeg, Sermage grófnő, Luiza herczegnő, Koburg Fülöp és Agost herczegek, Pach bárónő, Sztáray grófnő udvarhölgy, Nyáry báró főudvarmester, Beckendorf báró, Döry báró, Graef adlátus, Holdházy János apátkanonok, Holdházy Mária főherczegi nevelőnő, Juhász ezredes, dr. Bauer udvari orvos, Libics főherczegi uradalmi tiszttartó, Köppl Károly, Malatin Gothárd hrgi tanár és Kuliffay Izabella főherczegi zenetanárnő.

A diner következő volt: *Potage:* Consommé à la Montmorency, Bierre de Köbánya. *Hors d'oeuvre:* Saumon du Rhin sauce d'ecrevisses, Old sherry. *Relevés:* Roastbeef à l'anglaise, sauce tartare, Chateau Lafitte. *Entrées:* Coque de boisau trouffes, nemes bor, Asperges en branches; Pounche à la roumaine, Robot selle de chevreuille à la bloche; Salade melée, Vin de Champagnes. *Entrement:* Timboile à la medina, parfait en caffé, Vin de Tokaj. *Dessert:* Compote, fromage, fruits, bisquite, Mocca, Anisette.

A pezsgőnél *Klementina* anyaherczegnő franczia nyelven röviden áldást kivánt a negyedszázados ünneplőkre és beszédét magyar «éljennel» fejezte be. Utána József főherczeg a fiatal párra emelte poharát, s azt kivánta, hogy majdnem őket is hasonló jubileum részesévé tegye a jóságos ég. A népszerü főherczegi család kettős ünnepe alkalmából az ország minden részéből, söt Európa legtöbb országából érkeztek üdvözlő táviratok.

A lélekemelő ünnepélyt este a tüzoltók fáklyás és lampionos menete és Bednarz pozsonyi pyrotechnikus pompás tüzijáték mutatványai zárták be.

*

József főherczeg és Klotild főherczegnő ezüst menyegzője alkalmából szép ünnepélyt rendezett ma a budapesti *Mária Dorottya-egyesület*. *Tóth* József egyleti alelnök, tanfelügyelő tartott alkalmi beszédet nagy hallgatóság előtt, mely az ünnepi beszédet élénken megéljenezte. Ezután az egyleti tagok egy a főherczegi párnak szánt diszes albumot irtak alá.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinházban** ma este lépett föl először *Kovács* Lajos, a szabadkai szintársulat tagja. Szinre került az *Arany ember*, Jókai dramatizált regénye, melyet ezuttal nagyon kevesen néztek s a melyben a vendégszinész Timár szerepét játszta, még pedig tisztességes sikerrel. Kovács Lajos csak középtermetü ember, éles arczvonásokkal, de hangja elég erös és kellemes csengésü, hajlékony, alkalmas nemcsak a csendesebb érzelmek kifejezésére, hanem egyszersmind a nagyobb kitörésekre is, kissé rhetorikus előadásában értelem és lélek nyilvánul, s végre mozgásában az egyszerüség és természetesség mellett bizonyos plaszticzitásra is törekszik. Ez a törekvése még feltünö ugyan és néha bántólag hat, de mégis csak nemes törekvés, mely dicséretet érdemel. Mai szereplése után nem itélhetjük meg, hogy a nemzeti szinház milyen hasznát vehetné a «hös szerelmes» szerepkörben, s ebből a szempontból nem sokkal lehetünk okosabbak második föllépte után sem, a mikor Nourvadyt fogja játszani, de annyit már ma is mondhatunk, hogy jó szinész, a kinek hangja, temperamentuma és intelligencziája van, és ha a nemzeti szinházhoz szerződtetik, rövid idő alatt meg fogja találni a maga szerepkörét.

— **Drámai előadások az operában.** Az operaház igazgatósága a következő előleges jelentést adja ki: Az operaházi szünidő e hó 16-án kezdődvén, az igazgatóság a nemzeti szinház igazgatóságával egyetértve, az operai előadások megszüntével oly drámai müvek szinrehozatalát határozta el, melyek zene-, ének- és tánczkar hiányában a nemzeti szinpadon már évek óta nem adattak s részben nem is adhatók, és a melyek mind drámai értéköknél, mind zenei becsöknél fogva a közönség érdeklődését mindig biztositották. Az előadandó darabok a következő sorrendben kerülnek szinre: Szombaton, május 18-án: *Antigon*, Sophokles tragédiája; zenéjét irta Mendelssohn Bartholdy. Vasárnap, máj. 19-én: *Egmont*, Göthétől; zenéjét irta Beethoven. Kedden, máj. 21-én: *Manfréd*, Byrontól; zenéjét irta Schumann. Csütörtökön, máj. 23-dikán: *Szentivánéji álom*, Schakesperetől; zenéjét irta Mendelssohn-Bartholdy. Szombaton, máj. 25-én: *Az ember tragédiája*, Madáchtól; zenéjét irta Erkel Gyula. Ez előadások rendkivüli bérletszünetben adatnak a következő mérsékelt napi helyárak mellett: Páholy: Földszinti 10. sz.-ig 15 frt, a többi 8 forint, I. emeleti 8 frt, II. emeleti 11. sz. 7 frt, II. emeleti 2—5 sz. 6 frt. Támlásszék: Az I—X. sorban 2 forint, a XI—XIX. sorban 1 frt 50 kr. II. emeleti körszék: Az I. sorban 1 frt 50 kr, a II. sorban 1 frt, a III. sorban 80 kr. III. emeleti erkély- és zártszék: Erkélyszék az I. sorban 1 frt, a II—V. sorban 80 kr, a VI—VIII. sorban 60 kr. Zártszék az I. sorban 60 kr, a II. sorban 40 kr, a III—IV. sorban 30 kr. — Az öt előadásra bérlet is nyittatik a mérsékelt árak előre való fizetése mellett, elővételi árak nélkül. Bérelni lehet a hajós-utczai nappali pénztárnál naponkint délelőtt 10—1 óra közt, e hó 16-ig. A t. cz. operaházi bérlők előreváltási joga e hó 14-ikén déli 1 óráig tartatik fenn. Az egyes előadásokhoz a ki nem bérelt helyekre jegyek előre válthatók e hó 17-től kezdve.

— **Az ó-budai dalárda** május 18-án Ó-Budán a «Magyar korona» vendéglő nagy termében Lányi Ernő ur, egyleti karnagy vezetése mellett hangversenyt rendez.

— **Vendégszereplések a vidéken.** Az «Utazás a földkörül 80 nap alatt» czimü látványosság szinrehozatala alkalmat szolgáltatott a népszinház primadonnáinak, hogy a vidéken vendégszerepelhessenek. *Blaha* Luiza asszony Szabadkán aratja diadalait. — *Pálmay* Ilka, a ki már teljesen fölépült betegségéből, kedden Pozsonyba megy, a hol négyszer fog föllépni és pedig a «Kertészleány», a «Kapitány kisasszony», az «Uff király» és a «Nebántsvirág» cz. darabban. — F. *Hegyi* Aranka holnap, hétfőn Aradra utazik, hogy az ott rekedt Mosonyi-féle szintársulat szánandó sorsán segitsen. Föllép az «Üdvöske»-ben, az «Árendás zsidó»-ban, a «Czigánybáró»-ban és a «Lili»-ben.

SPORT.

Budapesti tavaszi lóversenyek.

— Negyedik nap. —

— máj. 12.

A katonatisztek akadály-versenye tette legfőképen érdekessé a mai verseny-napot. A budapesti gyepen még nem láttunk fényes huszártiszti, dragonyosi egyenruhákat a megszokott sokszinü dresszek helyén; s ennek az érdekes látványnak a megtekintésére olyan nagy, olyan szép közönség gyült össze a versenytéren, minő évek óta nem volt együtt a turfön. A szó legteljesebb értelmében ember ember hátán tolongott; férfiak, nők, öregek, ifjak; polgáriak, katonák vegyest, gyönyörü tarka, folyvást változó, zajongó csoportokban. S ennek a nagy, fényes közönségnek böven kijutott a sportmulatságokból; nagy mezőnyök és walkower, favoritek fényes győzelme és kisebb kaliberü meglepetés; jeles klasszisu derby-lovak, nyeretlenek és mult nélkül való csikók egymást váltották.

Az időjárás is folyvást változott, az égnek is minduntalan más volt a szine, a kedve, az arczulata. Előbb forrón tüzött nap, nehéz volt a levegő, fojtó a por, a melegség; azután hüvös szellő hozott friss, illatos levegőt, enyhülést a gyöngyöző arczulatu embereknek, majd haragos felhők tornyosultak az égen, villámok czikáztak, ég zörgése okozott riadalmat. Utóbb szitálni kezdett az eső, majd ismét kimosolygott a nap, és párosivü tarka szivárványt festett az ég boltozatára. Mire az esteli korzó, az ezernyi hintó körsétája megkezdődött, már ismét tiszta volt az ég, tiszta, friss a levegő.

A versenyeken nagyobbára a favorite-k lettek a győztesek; négy futamban indult «auf»-os ló és háromban mint nyertes száguldott el a birói páholy előtt, Weliki, Leadingman, Salvanos II. ugy győztek, mintha a papiroson való számitást akarták volna respektálni; s a negyedik «auf»-os, Warrior, csak azért hagyta cserben hivőit, mert indulás előtt szeszélyeskedett, makranczoskodva, ficzánkolt. A nap legérdekesebb eseménye azonban az «első» katonatisztek akadályversenye volt. Kilencz versenyző állt a starter elé, többnyire ismert lovak és jónevü lovasok. Akadályversenyben az ilyen nagy field már magában is rendkivül érdekes, szép dolog, hátha még az angolos képü jockeyk helyett fényes egyenruháju katonatisztek ülnek a nyeregben. Az elsőséget *Horthy* főhadnagy, a hadsereg egyik legjelesebb lovasa vivta ki Halasy Pál alezredes Don Perezével. Második minden várakozás ellenére Helgoland lett, Lázár főhadnagygyal a nyeregben; a helyrefogadásoknál Helgolandra *25 : 763*-at fizetett a totalisateur.

Az érdekes versenyek lefolyásáról a következő tudósitásunk ad számot:

I. *Nyilt Handicap.* 3000 frt. Minden 3é. és id. ló számára. Táv. 1600 mm. Hat versenyző állott a starter elé: Br. Springer Gusztáv 3é. pm. *Weliki*, br. Üchtritz Zsigmond 3é. pk. *Viki*, gr. Apponyi Antal 5é. stpk. *She*, gr. Stubenberg József 3é. sk. *Anodyne*, gr. Erdődy Károly 4é. pm. *Engadin*, Blaskovics Ernö 3é. sm. *Kardos*. A fogadásoknál *Weliki* volt a kedvencz s fényesen megfelelt a várakozásnak s harmadfél hosszal könnyen nyerve első lett; második *Viki*, mely nyakhosszal szoritotta *She*-t a harmadik helyre. Totalisateur 5 : 10. Helyrefogadások: I. 25 : 36. II. 25 : 96. Könyvfogadások: Weliki 1½ reá, Anodyne 4 : 1, She Kardos és Viki 6 : 1. Versenyérték: 3080 frt a nyerőnek, 200 frt a másodiknak, 80 frt a harmadiknak.

II. *Ruperra-dij.* 2000 frt. Minden 2é. mén és kancza számára. Táv. 950 m. Erre a versenyre nyolcz csikót nyergeltek, még pedig: Blaskovich Ernö pm. *Pazar*, br. Springer Gusztáv pm. *Illo*, gr. Stubenberg József sk. *Trésor*, ifj. gr. Esterházy Móricz sm. *Prado*, gr. Degenfeld Gusztáv pm. *Futár*, Blaskovics M. és Mayer A. sk. *Csalfa*, Col. Anthony sk. *Electa*, Capt. Violet sk. *Ophelia*. A fogadó ring a jóhirü Trésosban bizott leginkább, Csalfának és a rablógyilkostól elkereszteIt Pradónak is voltak pártolói. A start csak hosszabb késedelem után sikerült. A nyolczas mezőnyt Trésor vezette jó darabon, majd Illo vált ki a csomóból, oldalt pedig a Smart által erősen biztatott Pazar kezdett felnyomulni. Első lett másfél hosszal könnyen nyerve *Pazar*, második *Illó*, egy hosszal hátrább harmadik *Trésor*. Prado negyedik. Idő: 59 mp. — Totalisateur: 5 :35. Helyrefogadások: I. 25: 101. II. 25: 65. Könyvfogadások: Trésor 2½: 1, Csalfa 3½: 1, Prado 4: 1, Illo 6: 1, Pazar 8: 1. Electa és Ophelia 14: 1, Futár 30: 1. Versenyérték: 2000 frt a nyerőnek, 825 frt a másodiknak.

III. *Államdij.* 3000 frank aranyban, 3é. cont. mének és kanczák számára, franczia lovak kivételével. Távolság 2000 m. Col. Anthony sm. *Leading-man*, Blaskovich Ernö sm. *Kincsőr*, gr. Esterházy Miklós pm. *Farinelli*. Ugyanilyen sorrendben érkeztek be; első lett két hosszal biztosan nyerve *Leading-man*, *Kincsőr* második, *Farinelli* rossz harmadik. — Idő: 2 p. 24 mp. — Totalisateur: 5 : 8. Helyrefogadások: I. 25 : 27. II. 25 : 27. Könyvfogadások: Leading-man 2 reá, Kincsör 2 : 1, Farinelli 20 : 1. Versenyérték: 1200 frt a nyerőnek, 310 frt a másodiknak.

IV. *Import dij.* 2000 frt. Adja az orsz. lótenyésztő-alap 3é és id. oly belföldi mének és kanczák számára, melyek anyái Angliából vagy Francziaországból hozattak be. Táv. 2000 m. Mr. C. Wood 4é p. m. *Rusnyák* walkowerben körüljárta a pályát. Versenyérték: 2120 frt.

V. *Eladóverseny.* 1000 frt. Minden 3é és id. cont. ló számára, franczia lovak kivételével. Távolság 1300 m. Futottak: Gr. Sztáray János 4é p. k. *Lisbeth*. Br. Podmaniczky Géza 3é s. k. *Nemesis*, Péchy A. és Keczer M. 4é p. m. *Föur*, ifj. gr. Esterházy Móricz 3é stp. m. *Warrior*. Warrior a startnál csökönyösko-

dött, s több izben elragadta lovasát. Végre jó start után elindult a mezöny és *Lisbeth* vezetése alatt érkezett be, második két hosszal mögötte *Nemesis*. A harmadik helyre Föur és Warrior holtversenyben futottak be. Idö: 1 p. 24 mp. — Totalisateur: 5:46. Helyrefogadások: I. 25:126. II. 25:106. Könyvfogadások: Warrior 1½ reá, Föur 2:1, Lisbeth 8:1, Nemesis 12:1. Versenyérték: 1021 2/3 frt a nyerönek, 250 1/3 frt a másodiknak, 250 frt a közös segélyalapnak. A nyertest megvette gr. Bawarowski E. 3500 frtért.

VI. *Eladó gátverseny.* 1000 frt. Táv. 2400 m. Futottak: Gr. Esterházy Miklós 4é. p. m. *Salvanos II.* Traenkel A. fhdn. 4é. sk. *Jó leány*, Jékey A. száz. 4é. s. her. *Al-pari*, báró Dewitz Ottó 5é. p. k. *Panama*. Első lett másfél hosszal nyerve *Salvanos II.*, második *Jó leány*, *Al-pari* rossz harmadik. Panama a harmadik gátnál kitört. Totalisateur: 5:9. Helyrefogadások: I. 25:31. II. 25:30. Könyvfogadások: Salvanos II. pari, Jó leány 1¼:1, Al-pari 6:1, Panama 12:1. Versenyérték: 1000 frt a nyerönek, 495 frt a másodiknak, 350 frt a közös segélyalapnak. A nyertest visszavette tulajdonosa 3200 frtért.

VII. *Katonatisztek akadályversenye.* 1000 frt a nyerönek, 200 frt a 2-iknak. 4é. és id. lovak számára, melyek 1889. márcz. 1-étől fogva a cs. kir. osztr. magy. hadsereg vagy a magyar királyi, vagy osztr. cs. kir. honvédség tényleges állományu tisztjei tulajdonában vannak és ilyenek által lovagolandók. Távolság 4000 m. Kilencz ló futott, a nyeregben egyenruhás katonatisztekkel, kik szines szalagot kötöttek vállaikra. Futottak: Halasy Pál alezr. 5é. pm. *Don Perez* (lovasa Horthy fhdn.), Kutschenbach S. fhdn. id. s. her. *Helgoland* (lovasa Lázár fhdn.), Kutschenbach S. fhdn. 6é. pm. *Humorist* (lovasa a tulajdonos), gr. Starhemberg V. hdn. id. fm. *Prophet* (lovasa a tulajdonos), gr. Stahremberg V. hdn. 5é. pk. *Très-chic* (lovasa a tulajdonos), hg. Schwarzenberg A. fhdn. id. ph. *Grüss Dich* (lovasa a tulajdonos), Maldauer R. fhdn. id. ph. *Hannibal II.* (lovasa a tulajdonos), gr. Hunyady Károly hdn. 6é. ph. *Partisan* (lovasa gr. Schenk), Sényi S. száz. id. sh. *Farab* (lovasa a tulajdonos). Sima stárt után *Don Perez* ugrott ki a vezetéssel, s mindvégig az élén maradva, két hosszal biztosan nyerve első lett; második *Helgoland*, három hosszal hátrább harmadik *Humorist*. Gróf Starhemberg Ernö a sövényároknál lebukott Prophetről, mely lovas nélkül folytatta a versenyt, s az akadályokon átugorva, ötödik helyen futott be. — Totalisateur: 5:37. Helyrefogadások: I. 25:121, II. 25:763. Könyvfogadások: Hannibal II. 2½:1, Partisan 3½:1, Farab 4:1, Don Perez 8:1, Humorist, Grüss Dich, Prophet és Très-chic 10:1, Helgoland 12:1. Versenyérték: 990 frt a nyerönek, 255 frt a másodiknak, 55 frt a harmadiknak.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A stáczió-utczai villamos vasut** épitése már egész a Kalvin-térig haladt. A kecskeméti-utczai vonal és állomás tervrajzát a vállalat a közlek. miniszternek bemutatván, a miniszter e tervrajzot ma azzal küldte le a fővároshoz, hogy ez a felett azonnal nyilatkozzék.

— **A tüzoltósági lovakat** eddig 3 évre szokták bérelni; de mivel a lovak betanitása időt igényel, a tüzoltósági szolgálat érdekében a főparancsnok most azt a javaslatot teszi, hogy a város a lovakat 6 évre biztositsa. Ezenkivül a főparancsnok kéri a kocsisok számának is 5-tel való szaporitását.

— **Az állatkerti czirkusz** terveit a tanács az állandó szinházvizsgáló bizottságnak adta ki megbirálás végett. Ez azonban illetéktelennek jelenté ki magát a tervek vizsgálatára, mert a czirkuszok, panorámák stb. a kerületi tüzvizsgáló bizottságok alá tartoznak s a szinházvizsgáló bizottság különben is kész épületeket szokott vizsgálni, nem terveket.

— **Ingatlanok forgalma a fővárosban.** A lefolyt héten átiratás alá kerültek, u. m. Stegmüller József I. ker. Orbánhegyen levő telke 500 frtért Stangl Károly és Jenőre. Fürnböck Károly I. ker. kutvölgyi dülőben és II. ker. rézmáli dülőben levő telkének 1/32-ed része özv. Fürnböck Jánosnéra. Löwenstein Rozália I. ker. Gellérthegyen levő szőlőjének ½ része Löwenstein Ferencz hagyatékára. Deutsch János és Janka I. ker. sasadi dülőben levő telkének része 210 frtért Znavovits Konstantin és nejére. Preszmayer Károlyné és társai I. ker. Gellérthegyen levő telke 200 frtért Tolnay Frigyes és Vogt Györgyre. Özv. Mandl Ida I. ker. farkasvölgyben levő telke Pollák Sándor és nejére. (Csere.) Preiszler János I. ker. istenhegyen levő telkének része kiskoru Preiszler Terézre és társaira. Preiszler Ferencz I. ker. körutcza 9. sz. alatti házának része kiskoru Preiszler Terézre. Vargha Lászlóné I. ker. Gellérthegyen I. háza 7000 frtért Schomann Antalnéra. Vick János III. ker. Solmárvölgyben I. telkének ¾-ed része 896 frtért Kohlberger József és nejére. Konrád Frigyes III. ker. remete-hegyen I. telke Murschel Konrád és Frigyesre. Hennthaller György III. ker. szent-endrei-uton I. telke 800 frtért Novotny Raimond és nejére. Özv. Kozsuch Jánosné IX. ker. vámház-körut 5. sz. a. háza 45,000 frtért Mechwart András és társaira. Néhai Szabothy János és Kray Ferencz VII. ker. külső-dob-utcza 7. sz. a. háza 50,000 frtért Budapest föv. közönségére. Első budapesti gőzmalmi részv.-társaság VI. ker. lóportár dülőben I. telke 98 frt 50 krért Standler Nándor és nejére. Burg Ferencz és neje X. ker. óhegyen I. telke 1394 frtért Ullmann Jakab és nejére. Hegedüs Gyula és Kálmán VII. ker. Nefelejts-utcza 4266—67. s. a. telke 5120 frt 64 krért Sklenszky Ferenczre. Wetlirch Alfréd VI. ker. gyár-utcza 56. sz. háza 130,000 frtért Sonnenberg Józsefre. Sonnenberg József IV. ker. gróf Károlyi-utcza 5. sz. a. háza 35.000 frtért Wellisch Alfrédra. Druckér József és neje VII. ker. kerepesi-ut 70. sz. a. háza 60.000 frtért Berger Mihályra. Markreng Vinczéné VIII. ker. bodzafa-utcza 3. sz. a. háza 18.000 forintért Markutz Józsefre. Onheiser Sándor és özv. Onheiser Károlyné V. ker. ujpesti rakpart 8—9. sz. a. telkének része Onheiser Vilma, Irma és Gizellára. Mendl István és társai VI-dik kerület kisdiófa-utcza 13. sz. a. háza 14.500 forintért Rauchberger Dávidra. Hankenberg Lipót X. ker. ó-hegyen I. telke 74443 frtért Schuster Jánosra. Szombathy Lajosné IV. ker. városház-utcza 4. sz. a. és kuria-utcza 3. sz. a. házainak része kk. Szombathy Lajos és Margitra. Deutsch és Sonnenfeld VI. ker. lóportár-dülőben I. háza 7940 frtért Oreger Mayerra. Blankenberg Lipót X. ker. óhegyen I. telke 801 frt 92 krért Weperschall Ferencz és nejére. Langenfeld Frigyes VI. ker. Podmaniczky-utcza 3614. sz. a. telke 55,220 frtért Schubert Hermanra (csere). Schubert Hermann V. ker. váczi-körut 4854. sz. telke 90,000 frtért Langenfeld Frigyesre. (Csere) Azalthoma Károlyné VI. ker. Nagy János-utcza 1169 sz. a. háza 25,200 frtért Szeszburg Frigyes és nejére. Gelb Mór és neje VII. ker. szövetség-utcza 77 sz. a. telke 8000 frtért Lichtenfeld szül. Gelb Fánira. Hölzl Antal és neje VI. ker. Lehel-utcza 23 sz. a. háza 9225 frtért Misky András és nejére. Pullmann Antal és Paula VIII. ker. kőfaragó-utcza 10 sz. a. háza 27,000 frtért Kracher Gyulára. Kern István és neje V. ker. hold-utcza 1 sz. a. háza 48,700 frtért Barber szül. Brachmann Cäsarinára.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az országos nőképző-egyesület** ma délelőtt tartotta évi közgyülését zöldfa-utczai tanhelyiségének disztermében gr. *Teleki* Sándorné alelnök elnöklete alatt. Fájdalommal vette tudomásul a közgyülés, hogy az egyesület elnöke özv. *Veres* Pálné szül. Beniczky Hermin betegsége következtében lemond ez állásáról. *Zichy* Antal tolmácsolta a jelenvoltak érzelmeit, midőn a leghizelgőbb szavakban emlékezett meg Veres Pálnénak az egyesület körül szerzett érdemeiről és inditványozta, hogy a közgyülés öt tiszteletbeli elnökké válaszsza, a mi egyhangulag elfogadtatott. Egyuttal a közgyülés Veres Pálné leányát, *Rudnay* Józsefnét alelnökké választotta, a ki meghatottan köszönte meg a bizalmat. Tudomásul vette ezután a közgyülés az igazgató-választmánynak az évi müködésről, valamint a pénztári állapotról szóló jelentését. Az egyesület öszszes vagyona e szerint 262,261 frt, terhe 124,423 frt, tiszta vagyon 137.837 frt. Végül *Csiky* Kálmánné inditványára a közgyülésből üdvözlő táviratot menesztettek a Váczott üdülő özv. Veres Pálné elnökhöz.

— **A Stefánia szegény gyermekkórház-egylet** választmánya ma Molnár Imre elnöklete alatt ülést tartott. Jegyzőkönyvileg fejezte ki hálaját a választmány gr. Károlyi Gyulának, kinek intézkedése következtében néhai édes atyjának gr. Károlyi Györgynek 10500 frtos hagyományát az örökösök készpénzben befizették s Török József alelnöknek, ki ujabban ismét 30 uj rendes tagot gyüjtött, köszönetet mondtak. Köszönetet mondott továbbá a választmány az ujabb adakozóknak és alapitóknak. Czanyuga József pénztárnok jelenté, hogy a jubileumi gyüjtö-ivek eddigi eredménye 1700 frt. Az évi rendes közgyülést junius 16-án tartják meg.

— **A kir. József-müegyetem** tanártestülete ma délelőtt Kisfaludi Lipthay Sándor rektor elnöklete alatt tartott közgyülésén megválasztotta a müegyetem rektorát és dékánjait az 1889—90-ik tanévre. Lipthay Sándort kiáltották ki az egybegyültek rektorrá, de Lipthay kijelenté, hogy nem fogadja el a választást. Erre a tanári kar nagy szótöbbséggel Klimm Mihály kir. tanácsost, a «Vizépitészet» ny. r. tanárát választotta meg rektornok. Klimm 1878-ban mint helyettes tanár kezdte meg müködését, a müegyetemen, hol egy évvel később rendes tanárrá neveztetett ki. A mérnök és épitészeti szakosztálynak két évig volt dékánja s most prodékán tisztét viselte. — A rektorválasztás után a dékán-választás következett. Dékánok lettek az egyetemes és vegyészi szakosztályban dr. *Ilosvay* Lajos, a gépészmérnöki szakosztályban *Fölser* István és a mérnök és épitészi szakosztályban *König* Gyula volt dékánok. Végül gazdasági előadóvá öt évre *Wartha* Vincze ny. r. tanárt választották meg. Az uj tisztikar csak a jövő szeptember 1-én kezdi meg hivatalos müködését.

— **A Mária Dorottya-egylet** ma tartotta utolsó ülését a sugárúti képezdében. A tanitónői szakosztályból *Veiszberger* Antónia olvasott fel a «földrajztanitás élénkitéséről.» Utánna *Edlmayer* Berta tanitó olvasta fel az «Eszményi nőiességről». Végül *György* Aladár örvendetesen jelenté, hogy az őszi gyermekkiállitásra immár 150 képes könyv érkezett be. Ezek megbirálására *Herman* Ottónét kérték fel.

— **A tudomány és müegyetemi olvasókör** a megyeház disztermében ma délelőtt matinéet rendezett, melyen Hazay Gyula j. h. költeményeit és Böhm Imre m. é. h. balladáját Bezsilla Nándor matinée biz. elnöke s Porges Manó j. h. «Nádfedél alatt» cz. elbeszélését Ajtai Sándor o. h. olvasta fel. Ábrányi Emil «Levél egy modern ifjuhoz» cz. versét Andrássik Endre j. h. s Kiss József «A rab asszony» cz. versét Aczél Béla j. h. szavalta. «A szépről» ifj. Szász Béla j. h. tartott felolvasást. Dietz E. Lajos «Edith» cz. elbeszélését olvasta fel, Vietórisz József b. h. pedig «Epilóg» czimü müvét.

— **A kereskedő ifjak önsegélyző-egylete** ma délután Mauthner Adolf elnöklete alatt tartott ülésén megválasztotta az egylet tisztikarát és választmányát. A közgyülés sajnálatát fejezte ki a márcz. 31-iki közgyülésen történt zajos jelenetek felett s teljes elégtételt szolgáltatott a méltatlanul sértett választmánynak. A választás eredménye a következő: Elnök Mauthner, Kovács Ignácz alelnök, Bucsányi Lajos pénztárnok, Sarkadi Bertalan ellenőr.

— **Az orsz. állatvédő egyesület** Királyi Pál elnöklete alatt tegnap délután választmányi ülést tartott, melyen a folyó ügyek elintézése után a mezőrendőrségi törvényjavaslatot tárgyalták és elhatározták, hogy állatvédelmi szempontból több módositást fognak ajánlani.

— **A legrégibb magyar asztaltársaság** uj helyiségének ünnepélyes megnyitása május 15-én lesz a bodzafa-utcza 25. szám alatt. Az asztaltársaság ez évben már 27 szerencsétlent segélyezett 230 frttal.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Szófia, május 12. A központi tömlöcz udvarán nagy számu közönség jelenlétében tegnap öt rablót kivégeztek.

— **Az asszonyirtó** czimü ujdonságunkban annak idején hosszasan megirtuk, hogy milyen borzalmas dolgokat vitt véghez Gyömbér Pál, egy igénytelen külsejü volt szegedi gazda. Alig egy év lefolyása alatt nem kevesebb mint nyolcz rablógyilkosságot s ezenkivül több lopást és rablást követett el ez a megrögzött gazember. 1888. febr. 19-én éjjel Csongrádon megölte Fürgeteg Bálintot meg a feleségét, február 29-én egy szegedi nyilvános házban követett el gyilkosságot. November 13-án elkövette a hires kistelki gyilkosságot, melynek az öreg Tisóczy István és neje estek áldozatul. Ugyanezen a hónapnak 27-én Kömköczháton meggyilkolta Vince Rókusnak a feleségét s másnap reggel örök hüséget esküdött egy tisztességes lánynak. Deczember 27-én gyilkossági kisérletet követett el egy szentesi korcsmáros ellen. Ezután egy kis pihenőt tartott, de nem sokáig birta türtőztetni vérszomját és nemrég Szegváron Fazekas Istvánét akarta kirabolni és meggyilkolni. Ez volt az utolsó bün, a mit elkövetett, mert ezután elfogták, s azóta a szegedi csillagbörtönben várja jól megérdemelt büntetését. Tekintettel arra a borzasztó büntett-sorozatra, melyet ez az ember elkövetett, sokan kétségbevonták beszámithatóságát. Dr. Aigner törvényszéki és dr. Faragó Ödön börtönorvos tizenkét napig tanulmányozták a hirhedt rablógyilkos elmebeli állapotát. Gyömbérnek kifejlődött agyrendszere van, nem szenved semmiféle mániában s a rablógyilkosságot kenyérkeresetből üzte. Gyömbér Pál bünügyében a vizsgálat immár be van fejezve és körülbelül hat hét mulva meg lesz tartható a végtárgyalás. A szörnyü bünhalmazat vizsgálatát, a mint már többször emlitettük, a szegedi kir. törvényszéknek egyik tagja, Molnár Elemér törvényszéki biró vezette. Ő volt az, a ki még mielőtt Gyömbér Pált elfogták, kimondta, hogy Vince Rókusnét és a Tisóczy-párt egy embernek kellett meggyilkolnia. Az orvosok egészen más véleményen voltak. Boncztanilag bizonyitották, hogy a gyilkosságot más-más emberek hajtották végre. Állitásukat különösen azzal indokolták, hogy a baltavágások különféleképp voltak az áldozatok fejére irányozva. Az orvosoknak ez a véleménye vezette félre Tyll László csendőr-főhadnagyot is, a ki nem egy embert, hanem egy egész gyilkos-bandát keresett. Molnár Elemér nem gyakorolt a gyilkosra semmiféle pressziót, gyöngéden bánt vele, igyekezett a bizalmát megnyerni, és sikerült is ez neki, annyira, hogy a gyilkos egész imádattal ragaszkodik a birájához. De azért mégis nagyon nehezen vallott, söt önként nem is ismert be semmit; Molnár biró a bizonyitékok egész halmazát szerezte be a gyilkos ellen és szinte mathematikai pontossággal számolta elötte ki, hogy ekkor meg ekkor ezt és ezt tette. Gyömbér Pál, mint a szegedi lapok irják nagyon fél az akasztófától és gyakran mondja: «Ha eszembe jut, hogy felkötnek, szinte hideglelést érzek.» Ebből az alkalomból érdekesnek tartjuk fölemliteni, hogy a szegedi törvényszék épen egy évtizeddel ezelőtt akasztatott utoljára. Az árviz évében, 1879-ben kötötte föl Kozarek a szegedi törvényszék nagyhirhedtségü rabját, Miskolczi Mihályt, a ki két kegyetlenül végrehajtott rablógyilkosság nehéz bünét vitte el a másvilágra. Mivel azonban az árviz idején a szegedi törvényszék Makón székelt, a kivégzés ott történt meg. A bitófa alól sokáig emlegetett szónoklatot tartott akkor a rablógyilkos. Az elitélt a bitófa alatt az ügyvédek és birák felé fordulva és mutatva igy szónokolt: — Tanuljanak rólam. Akinek vétettem, bocsásson meg, isten velünk! Kozarek egy intésre megakadályozta a halál jelöltjét a szónoklat folytatásában, fölemelvén öt a nyakánál fogva ugy, hogy egyszeriben elhallgatott örökre.

MULATSÁGOK.

— **Gyermekmulatság.** A II. ker. községi polgári leányiskola növendékei az intézeti ösztöndijalap javára ma délután szép ünnepélyt rendeztek a medve-utczai iskola termében. A növendékek nagy közönség jelenlétében karénekeket és népdalokat, majd egy kis vigjátékot adtak elő nagy tetszés közt. Jelen voltak az ünnepélyen: Darányi Ignácz orsz. képviselő, Paulovics László kir. tanácsos, több fővárosi kizottsági tag stb. A tisztajövedelem mintegy 200 frt. A rendezés körül az iskola igazgatóján kivül Balásy Dénes, Turcsányi Dezső és Gyulay Elek zenetanár buzgólkodtak.

GYASZROVAT.

Visontai Kovách László orsz. gy. képviselő temetése, mint Vámos-Györkről tavirják, ma délután ment végbe számos hatóság, társulat, egyesület s magánosok részvétele mellett. Jelen voltak: Péchy Tamás a képviselőház elnöke, Teleki Géza gróf a képviselőház háznagya; a képviselők közül igen sokan az országgyülési 48-as és függetlenségi párt küldöttei: Almásy Sándor, Pappszász Károly, Isaák Dezső stb. Jelen volt Hevesmegye főispánja Keglevich Béla gróf és a megye tisztikara, a képviselőház tisztviselői. Képviselve volt az országgyülési gyorsiroda és a budapesti magyar gyorsiró egylet is, az 1848—9-iki honvédsegélyző egylet. Megjelent a temetésen Görgey Arthur és Görgey István. Képviselve volt Gyöngyös városa és a gyöngyösi takarékpénztár, a hevesmegyei gazdasági egyesület, a gyapjumosó egyesület Karsay Albert, Koppély Géza stb. által. Megjelent a megyei birtokosság nagy számban százánál több fogaton. A ravatal Vámosgyörk község fekete posztóval bevont templomában volt felállitve, s számos szebbnél-szebb koszoruval fedve. Koszorut tettek a koporsóra: a boldogult özvegye, leányai, menyje és veje, Csernovics Ilona és Diodor, Latinovits Mihály és neje, Mocsáry Mária, a képviselőház, azon kivül Péchy Tamás, Teleki Géza gr., az országgyülési szabadelvü párt, a képviselőház háznagyi hivatala, a 48—49-iki honvédsegélyző egylet, a képviselőház hivatalnokai, továbbá Dessewffy Arisztid és Orczy Dezső, a gyöngyösi szabadelvü-párt, a hevesmegyei gazdasági egyesület, a gyöngyösi takarékpénztár, a budapesti magyar gyorsiróegyesület, a magyar északkeleti vasut, a magyar jelzáloghitelbank, Vámosgyörk község, Kürthy János és családja, Markovits Iván, a báró Wimmersperg család, Harkányi Frigyes, Dobóczky Ignácz, Tóth Gyula, Takácsy Sándor családja, a Leichter család stb. A koporsó beszentelése után a gyászmenet a sirkertbe indult a képviselőház és az északkeleti vasut polgári, a megyei hajduk, valamint a fáklyákat vivő helybeli telkes gazdák sorfala között. A gyászoló özvegyet Péchy Tamás, az elhunyt leányát özvegy Kovách Zoltánnét Teleki Géza gróf vezette. A lelkész imája után Vadnay Károly a nyilt sir előtt nagyhatásu beszédet mondott, melynek végszavai a következők: Sirodnál az én hangom csupán erőtlen visszhangja ama mély és erős fájdalomnak, mely barátaid, az imént még képviselőtársaid, tisztelőid szivére nehezül, mióta elköltöztél. S visszhangja egyszersmind ama hö szeretetnek, melyet élni megszünt alakodról kegyeletkép kell átruháznunk most már emlékezetedre. Nemes alakodat nem láthatjuk többé, baráti nyájas hangodat nem hallhatjuk ezentul, de a mily örömmel éreztük sokáig közöttünk tevékenykedő lényedet, ép oly bánattal fogjuk ezentul érezni hiányodat. Az enyészet bizonyára csak akkor fogja szivünkből kitörölni a te jóságos képedet, a mikor magunkat is egymás után kitöröl majd az élők sorából. Bánatunknak némi könnyebbülésére szolgál, midőn ezt sirod szélén hangoztatjuk. Ezután a jelenlevők meghatottan szétoszoltak, mire az ünnepélyes gyászszertartás véget ért.

Dobozy Menyhért Bihar vármegye központi árvagyámja, Nagyváradon meghalt. A boldogult a szabadságharczban küzdött vitézül a nemzet függetlenségéért, később a közszolgálat terén szerzett érdemeket. 1872. év óta viselte a közgyámi tisztséget. Igaz részvét kiséri sirjába a jó magyart, kinek temetésén testületileg jelentek meg honvéd bajtársai.

Kollegradi Kollonits Ferencz a kecskeméti iparhitelintézet és népbank nyugalmazott pénztárnoka május 10-én életének 79-ik évében jobblétre szenderült.

Végh Károly, Magyarország egyik legöregebb embere a napokban halt meg. Száztizenkét évet élt s 73 éves korában mint ezredes vett részt a szabadságharczban.

Fiume, máj. 12. *Thierry lovag* az itteni képviselőtestület első alelnöke ma éjjel meghalt. A város kitünö polgárát, a legjobb hazafit s az anyaországhoz való ragaszkodás tántorithatlan bajnokát veszti benne. Halála városszerte a legmélyebb részvétet keltette. Az elhunytat, tekintettel hazafias érdemeire, Fiume városa saját költségén, nagy pompával fogja eltemettetni. (O. É.)

A közönség köréből.

Irodavezető
keresteti vidékre egy gyárba a főváros tőszomszédságában **azonnali belépésre**. Évi fizetés 1200 forint és szabadlakás. Megkivántatik, hogy az illető fiatal ember róm. kath. vallásu, esetleg nős is legyen; szükséges, hogy a magyar és német nyelvet szó- és irásban tökéletesen birja s lehetőleg francziául és angolul is tudjon, a könyvvitel minden ágához s a levelezéshez tökéletesen értsen, **szép** és folyékony irása legyen. Kereskedelmi akademiát végzettek, valamint bistositékkal birók előnyben részesittetnek. Ajánlatok csakis másolt bizonyitványokkal s az eddigi foglalkozás megjelölésével magyar és német nyelven szerkesztve fogadtatnak el. Czim: **Törley József és társa Promontor** (Budapest mellett) **1957. sz.** 10165

VÉGHLESI
VERA-FORRÁS.
Hazánk **legtisztább, legolcsóbb** és **legjobbb** szénsavdus, égvényes **SAVANYUVIZE. Véghles-Szalatnán,** Zólyommegye. Budapesti főraktár: 10231
Erzsébet-körut 38. szám alatt.
Telefon összeköttetés. — Számos raktár a vidéken.

Válasz.
a nősülendő ifjak asztaltársaságának.
Sajnáljuk önöket, hogy a **Borszéki viz** jóságára csak most jöttek reá, mi már évek óta mást sem iszunk.
A denevérek clubbja.

Legjobb asztali- és üditőital.
A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS.
Hazánk egyik legszénsavdusabb
SAVANYUVIZE,
vegyelmezve dr. Lengyel Béla egyetemi tanár ur által.
Ajánlva a bel- és külföldi számos orvosi tekintélyel által főleg a légzési-, emésztési, s húgycső-szervek hurutos bántalmainál hatásosan gyógyitja a Rhachitis-, görvély-, vese- és köszvénybajokat, ép ugy használható a tagok csúzos bajainál, gyermekeknél meggátolja a tulságos gyomor-savany képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav tartalma folytán ezen üditő savanyuviz a legkellemesebb izzel bir s borral használva igen nagy keletnek örvend.
FRISS TÖLTÉSBEN MINDENKOR KAPHATÓ
Édeskuty L., m. kir. és szerb kir. udv. ásványviz-szállitónál Bpesten.
Ugyszintén minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.
Kitünö szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.
Évi elszállitás 2,000,000 palaczk.

A hivatalos lap május 12-iki számából.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Prager* János m. kir. pénzügyi fogalmazó-gyakornokot II. osz. pénzügyi fogalmazóvá; *Balajthy* Kálmán budai pénzügyigazgatósági III. oszt. számtisztet, hasonló minőségben a miniszteri számvevőséghez és *Fekete* Mihály volt honvédhadnagyot a budai pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségü III. oszt. számtisztté, *Papp* Lászlót az Alsó-Fehér vármegyei kir. adófelügyelő mellé ideiglenes minőségü állami végrehajtóvá; *Vukovics* Ferenczet, *Jankovics* Dusánt és *Palanics* Imrét a zágrábi kir. pénzügyigazgatóság kerületébe ideiglenes minőségü állami végrehajtókká; — a soproni m. kir. pénzügyigazgatóság *Dénes* István dijtalan adóhivatali gyakornokot a pápai kir. adóhivatalhoz VI. oszt. adótisztté nevezte ki.

TÁVIRATOK.

Bécs, május 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A király ma délelőtt Taaffe miniszterelnököt fogadta. Később osztrák minisztertanács volt.

Bécs, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Sebesta fünfhausi posta-sikkasztó, kit pár nap óta köröztek, ma önként jelentkezett a rendőrségnél.

Berlin, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Köln. Ztg*-nak azt a hirét, hogy Argau kantont megrendszabályozták, a *Post* dementálja. (M. R.)

Berlin, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Hertfurth miniszter ma hosszabb jelentést tett a császárnak a sztrájkokról. A sztrájkolók ismét nyugodtan viselik magukat, s a bányatulajdonosok tegnapi nyilatkozata után az egész mozgalom alább hagyott. Itt azt hiszik, hogy holnap a munkások nagy része ujra munkába áll. (M. R.)

Berlin, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Post* szerint a Szamoa-értekezlet e hó végén, vagy jövő hó elején befejezi munkálatait. A tárgyalások alkalmasint kielégitő eredményre fognak vezetni. A tegnapi ülésen kizárólag az albizottságok jelentéseinek átvizsgálásával foglalkoztak. A legközelebbi ülés napja még nincs kitüzve. (M. R.)

Hága, máj. 12. A király ma a következő kiáltványt bocsátotta közre:

Hiszem, hogy az egész nép tanusithatja, hogy beváltottam igéretemet, melyeket trónraléptemkor tettem. Tudom, hogy népem hüséggel volt irányomban ugy az öröm mint a gyász napjaiban. En részemről mindenha hazánk boldogitására törekedtem. A legnagyobb hálával eltelve isten iránt, tekintek vissza a multra. Istennek áldása szorosabbra kapcsolta az Orània és a Németalföld között régóta fennálló szövetséget. E mai ünnepélyes napon ugyanazt az áldást kérem a mindenhatótól házamra és népemre. A multak emléke kegyesség Orània és Németalföld jövőjére nézve, mely országok istennek kegyelme által egyesitve, erősek és szabadok.

Hága, máj. 12. A mult éjjel szoczialisták betörtek a nagy toronyba, levették az orániai nagy zászlót és szoczialisztikus jelmondattal ellátott vörös zászlót tüztek helyébe. A szoczialisták által kitüzött zászlót csak nappal vették észre és azután rögtön eltávolitották. Ez ügyben a birói vizsgálat megindittatott.

Bochum, máj. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Herminenglück* aknánál szombaton reggel az őrt megtámadták, de ő a támadót leszurta. *A sztrájkolók száma most már 90,000.* (M. R.)

Páris, máj. 12. A thizyi munkások kölcsönös engedmények következtében, ismét megkezdték a munkát.

Róma, máj. 12. A lipari szigetbeli tüzhányóhegy kitört és a stromboli szigetbeli tüzhányóhegy szintén kitörni készül.

Szófia, máj. 12. Konstantinápolyból érkezett hirek szerint *Ali Nizami* basa tegnap Berlinbe utazott. A pasa sajátkezüleg irt levelet visz a szultántól a német császárhoz, melyben a szultán köszönetet mond, hogy Németország Törökország politikáját a keleten támogatásában részesiti és egyben kéri a német császárt, hogy Athénből való visszatértekor Konstantinápolyt szerencséltesse látogatásával.

Burgasz, máj. 12. A Reuter-ügynökség jelentése. A miniszterek, a konstantinápolyi bolgár ügyvivő, a polgármester és katonai parancsnok Filippopoliszból, továbbá mintegy 40 vendég, Yamboliból tegnap este ide érkeztek. Karabunárban és Yeni-Zagrában küldöttségek hálafeliratot nyujtottak át a miniszterelnöknek, melyben a fejedelemnek és a kormánynak köszönetet mondanak azon hazafias elhatározásért, hogy a vasut kiépitése foganatba vétetik. *Sztambulov* a küldöttségeknek kijelentette, hogy a kormány főleg azért határozta el magát a vasut épitésére, hogy az ország terményeinek szállitását megkönnyitse és ez által az ország fölvirágzását előmozditsa. Stambulov beszédje élénk helyesléssel fogadtatott. Yeni-Zagra és Yamboli állomásokon diadalkapuk voltak felállitva és a helységek, melyeken a vonat keresztül robogott, fel voltak diszitve. Burgas szintén fel van lobogózva. A vendégek megérkezésénél a lakosság tömegesen volt jelen, mely a vendégeket bevonulásuk alkalmával lelkesülten éljenezte. A városban élénk mozgalom uralkodik. A fejedelem ma este ide érkezik. A vonal munkálatait holnap kezdik meg.

KÖZGAZDASÁG.

Arad, máj. 12. Az aradi kereskedelmi és iparbank ma tartotta meg rendkivüli közgyülését, melyen bemutatták a kiküldött szakértői bizottság által elkészitett mérleget, mely szerint a *teljes hiány 351,000 frtot* tesz; ebből az igazgatóság 233,000 frtot, a részvényesek 75,000 frtot fedeztek és ehhez még a 43,000 frtos tartaléktőke is hozzávétetett. Az igazgatóságnak a közgyülés a felmentvényt egyhangulag megadta. Az igazgatóság tagjai ujból megválasztattak. Hogy a bank maradása biztosittassék, a közgyülés a részvények félértékének lebélyegzését és uj 500 db 150 frtos részvény kibocsátását és a mennyiben nem jegyeztetnének, tartozik az igazgatóság azokat átvenni és azonkivül tartozik a tartalékalap ujabb megalkotásához 25,000 frtot azonnal lefizetni, ugy, hogy a rekonstruált bank ismét, mint eredetileg, 150,000 frt részvénytőkével és 25,000 frt tartalékalappal fogja müködését megkezdeni.

Bécs, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) **Értéktőzsde.** A vasárnapi magánforgalom szilárd irányzattal folyt le, bár az üzletben kevés élénkség mutatkozott. Jegyeztek osztr. hitelrészvény 299.12 majd 299, végül pedig 299.25, magyar hitelbank 310.50—300.75-ig. Török sorsjegyek kerestettek.

Fiume, máj. 12. (O. É.) A «Tisza» Adria-gőzös teljes rakománynyal Barczellonába és Rouenbe elindult. A «Zaire» nevü gőzös ide érkezett, hogy London részére rakományt vegyen fel.

Swantea, máj. 11. (O. É.) A «Jókai» nevü Adria-gőzös rakományok felvétele végett ide érkezett.

Malta, máj. 12. (O. É.) Az Adria-társaság «Szápáry» nevü gőzöse Triesztbe és Fiuméba elindult.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

— máj. 15.

II-ik rész.

Hüvelyesek és magvak. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A hüvelyesek forgalma a melegebb időjárás következtében élénkült. Bab lanyha, nagy fehér és kis gömbölyü 8.25 frt, törpe 9.25—9.50 frt, tarka 6.25—6.50 frton, lencse, zsizsiktelen 16—24 frt, zsizsikes 8—13 frton, borsó névleg 8.25—8.50 frton, köles, oláhországi 5.25—5.50 frton, magyar 4.75—5 frton, köleskása 9.50—10 frton, mák, kék 23 frton, szürke 19 frton, kendermag 8—8.25 frton, köménymag 23 frton, bükköny névleg 6—6.25 frton, moharmag 7—7.25 frton jegyeztetett 100 kilónkint.

Termények. (Markó Albert tudósitása az *Egyetértés* számára.) *Szilva*: Az uj termést illető kilátások nem változtak; a virágzás általában már megkezdődött, melyre a mostani nyári időjárás, felváltva az időközönkinti meleg esővel, nagyon jó hatásu s ha különösen a májusi fagyok nagyobb kárt nem tesznek, bő termésre lehet számitani. Ez okozta, hogy az azonnal átveendő szilva el volt hanyagolva, mert a külföldi és a belföldi fogyasztók keveset rendeltek meg, olcsóbb árakra számitván s csakis a legsürgősebb szükségletőket fedezik; ellenben az október—novemberben szállitandó uj áru forgalma igen élénk volt, de az árak a kedvező termési kilátások miatt mégis estek s csak a hét végén szilárdult meg egy kissé a hangulat ujra. 1888-iki termésü 90 drbos szilva 9 1/8 frt, 100-as 6½ frt, bosznia szokványminőségü 4½ frt, szerbiai 4¼ frt, okt.—novemberben szállitandó uj 85-ös szemü 10 1/8—10, 90-es 9½ frt, ki 100-as 7·50—7·25 frt, szokványminőségü 6·50—6 frtba került 50 kilonkint. — *Szilvaiz*: az üzlet csak a legkissebb korlátok közé szoritkozott, a kivitel egészen szünetel, s a készletek már oly jelentéktelenek, hogy ha belföldi szükséglet fedezésére néhány hordóval megvesznek, a követelt árat teljesen megadják. Szeptember—októberban szállitandó uj szilvaizben néhány kötés 14·25—14 frton jött létre, söt köttetett olyan «premium» üzlet is, melynek értelmében egy üzérkedő 250 forintot fizetett, hogy jogában állhassan szeptember—október hónapokban 500 métermázsa szlavoniai szilva ezt 14 forintjával métermázsánként szállitani. — *Zsiradékok* lanyhábbak, mert a sertés-árak estek, s a szükséglet is jelentéktelen volt; de a szalonna a mult heti árakon kelt el, mert nagyobb készletek hiányoznak és keveset készitenek. Nagyobb vételeknél disznózsir 62 forintba került azonnali szállitás mellett, mig későbbi határidőre az ajánlatok 1—2 frttal olcsóbbak voltak.

Börüzlet. (Ifj. Leitersdorfer Lipót jelentése az *Egyetértés* számára.) A számos felhozatalok és a gyengébb forgalom jelenleg is előjelei a közeledő vásárnak. Az irányzat általában élénk és kedvező, mely körülmény a jegyzések szilárditását előmozditja. *Juhbőrök*. A forgalom jelentéktelen volt. Eladatott 12,000 drb szerbiai juhbőr, 109 frton 100 darabonkint 2 százalékkal. Az irányzat változatlan. *Báránybőrök*. A tulajdonosok felhasználva a külföldről beérkező magasabb jegyzéseket, szilárdabb árakat követelnek. *Gidabőrök*. Az irányzat változatlan. *Marhabőrök*. Szétküldetett körülbelül 2000 drb nehéz tehén- és ökörbőr. A jegyzések száraz áruban változatlanul maradnak. A helybeli mészárosoktól 3—4 kron vásárolták a nyers bőrt kilókint, ugy hogy első rendü pesti zöld bőrök 32—35 frton, közép és könnyü minőségek 27—30 frton adattak el 100 kgkint. *Lóbőrök*. Az irányzat változatlan szilárd. Eladatott körülbelül 1200 drb 10—12 forinton páronkint. *Borjubőrök*. Szilárdabb irányzat mellett eladatott körülbelül 5000 drb könnyü vidéki áru 155 160 frton. A Medard-napi vásár f. hó 23-án kezdődik.

Szeszüzlet. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A csekély fogyasztásra vezethető vissza az, hogy a meleg idény elején a nagyobb forgalom még nem állt be, valamint arra is, hogy több nagyobb és kisebb fogyasztó hoszszabb időre szóló kötései még nincsenek lebonyolitva. A pálinkaáru fogyasztása csökkent. A kötések nagyobb része adózatlan jutalékon kivüli szeszre szól. A kivitel e héten jobb volt, mint az előzőben, de a határozottan nagyobb tételek még nem szállittattak. Az ár még nem kielégitő. Az irány lanyha s ehhez képest az árak is lanyhák. Jegyzések: jutalékos adózott finomitott áru 51.75—52 frt nagyban, 52.25—53 frt kicsinyben, adózatlan nyers szesz 14—14.25 frt, jutalékon kivüli nyers szesz 14.25—14.75 frt, sajtóélesztő szesz 52.25—52.75 frt, denaturált szesz 20—20.25 frt nagyban és 21.50—22 frt kicsinyben.

Sertésüzlet. (Az első magyar sertéshizlaló részvénytársaság tudósitása az *Egyetértés* számára.) E héten az üzlet lanyhult és az árak csökkentek, mert a fogyasztás aránylag jelentéktelen volt. — Heti átlagárak: Magyar válogatott áru 240—320 kilós 53—54 kr, 180—240 kilós 51—53 kr, öreg 300 kilónál nehezebb 50—51 kr, vidéki sertés 50—52 kr; a tranzitóban: szerbiai 48—51 kr tisztasuly kilogrammonkint. Eleségárak: tengeri 4.85 frt, árpa 6.50 frt, Kőbányán átvéve. Sertésállomány: május 3-án maradt 154,647, azóta érkezett az alvidékről kövér 807, sovány 194, Szerbiából 2402, a magyar államvasuttal kövér 1569, sovány 4482, a vidékről 232, öszszesen 9686. Elszállittatott: a felvidékre 202, Bécsbe 2200, Bécsujhelyre 92, Csehországba 1025, Bodenbachon át 219, Ruttkán át 203, Zsolnán-Oderbergen át 39, budapesti fogyasztás 2934, kőbányai fogyasztás 200, a környékre 200, a magyar államvasuttal 180, összesen 7494; maradt 156,839 db. A részvényszállásokban 22,979 sertés van elhelyezve. Az egészségi és tranzitó-szállásokban maradt 6093, érkezett Szerbiából 2402, elszállittatott 3568, maradt 4927 drb, és pedig szerbiai.

Elelmiszerek. (Halasi és társa czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) A tojásüzlet e héten valamivel élénkebb volt; de az árak nem emelkedtek, mert a fogyasztás nem volt elég nagy. *Baromfit* e héten sokat hoztak a piaczra. Szilárd irány mellett teljes árakat fizettek. *Burgonyában* hiány uralkodik. Az itteni vasuti állomáson sárga áruért 1.90—2 frtot fizettek. — Jegyzéseink következők: élő hizlalt liba 4—4.50 frt, hizlalt kacsa 1.80—2 frt, sovány 1.40—1.50 frt, csirke 1.20—1.30 frt, kappany 1.50—1.60 frt, pulyka 4—4.50 frt, mind párjával. Tojás I. r. 58½—59 drb 1 frtért. Vaj I. r. 85—90 frt, II. r. 70—77 frt, burgonya sárga 2.20 frt, hagyma 2.20 frt, fokhagyma 7—8 frt mmázsánkint.

Gyarmatáruk (Wertheimer és Frankl czég tudósitása) az *Egyetértés* számára.) *Czukor*. A répaültetést a kedvező időjárás mellett már csaknem teljesen bevégezték és a növényről szóló tudósitások igen kielégitők. Csak némely vidéken panaszkodnak a rovarok által okozott pusztitások miatt. A mérvadó piaczokon kissé csendesebb hangulat uralkodik, nyers áru őszi szállitásra további 50 krt vesztett és még csökkent árak mellett is csak csekély forgalom jegyezhető. E csökkenésnek okvetetlen be kellett következni, mert teljesen igazolatlan volt az, hogy az ültetés előtt őszre való üzleteket 4—5 frttal drágábban kötöttek mint az utolsó kompagne kezdetén. Sem kivitelre, sem a belföldi finomitók számlájára nagyobb tételek nem vétettek, mert a második kéz még mindig a nyers áru paritásán alul ad el. A helyi piaczon az átlagárak a következők: finomitott 40—40.50 frt, koczka 40.50—41.50 frt, hulladék (pilés) 38.50—39 frt, sárga jegecz 40 frt, fehér 56 frt, fogyasztási adó nélkül. *Kávé*: Csütörtökig magasabb árak érkeztek, azóta e czikk Rio és Santos fajtákban lanyhább, mig a többi fajták szilárdak maradtak. Kék Jávában és Ceylonban a készletek már csaknem teljesen elfogytak és a második kéznek saját érdekében fekszik, hogy magát néhány hónapra ezekkel e fajtákkal ellássa, mert október—november előtt kapható majd számba vehető minőség. — *Füszerekben* kevés az üzlet, bors lanyhább, szegfübors, fahéj, és gyömbér változatlan, sáfrány és vanilia ismét drágult. Rizs változatlan.

Petroleum. (Schiff Rezső tudósitása az *Egyetértés* számára.) A készáru-üzlet e héten lanyha volt, ellenben a határidő-üzlet folyton élénk. Jegyzünk augusztus-márcziusi szállitásra: amerikai áruért 22.60—22.75 frtot, orosz áruért 20.75—21 frtot, 100 klgkint, Budapestről szállitva.

Kézmü-, rövid-, norinbergi és diszmü áruk. (*Lipniker* Manó czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) Az üzlet a beállt szép időjárás következtében igen élénk s ugy a nagyban, mint a kicsinyben való üzlet igen jól ment az utóbbi 14 nap alatt, mert sok vevő jelent meg a piaczon. Az utazók is megkezdették már müködésüket, de mind ennek daczára az elveszett üzletet már nem lehet helyre ütni. A kicsinybeli divatüzleteknek, továbbá a kézmüveseknek s munkásoknak elég dolguk van. Jól keltek a következő áruk: warensdorfi gyártmányok, oxford, fehér- és kéknyomatu áruk, nyomtatott kartonok, kartonkendők, bélésáruk, double-kreton, szatin sat.; divatárukból: virágos és tarka szövetek; juteárukból: pokróczok, asztal- s ágyteritők; posztó- s gyapjuárukból: felsőtét s világos öltönyszövetek, keskeny csikú nadrágszövetek, fekete peruvienne s lódenszövetek; selyemárukból: sima fekete szövetek, továbbá parasztkendők; rövidárukból: mintázott s brogirozott szalagok, mosó

szalagok, fehérnemü, himzések, kötőfonál, angol orsó czérna, sujtás, pamut s czérna-keztyük, kasztoráruk, kész fehérnemü, nap- és esernyők, czérna- s pamutcsipke, gallérok és kézelők; nórinbergi és díszműárukból; evőeszközök, horgaczél, divatgombok, tüáruk, panoráma-áruk, fésük, illatszerek, kokusz-szappan, sétabok, dohányzószerek, bőrdiszműáruk, palatáblák. Stearin- és parafin-gyertya, elain- és velőszappan kelete az évszakhoz mérten kielégitő volt. A készpénzbeli üzlet javult. A pénzbehajtás szintén javult. Fizetésképtelenségek itt-ott előfordultak ugyan, de birósági beavatkozás nélkül intézték el.

Vas, vasáruk és fémek. (Urbán és Nágel czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) Legutóbbi tudósitásunk óta a vaspiacz helyzete lényegesen nem változott. Kiskereskedők ugy mint fogyasztók a már jelzett áremelkedés várakozásában élénken vásárolnak, a mely áremelkedés iránt a magyar egyezményi csoport és osztrák egyezményi vasművek közt a tárgyalások a termelőkre nézve kedvező eredményhez fognak vezetni. Az üzlet lefolyása általában kielégitő volt, emezekben is a forgalom megélénkült. Rudvas és tartányok után folyton élénk kereslet uralkodik a könnyebb sineknek is jó forgalmuk van. Az apró vas kelete is igen élénk. Szerkovácsok hosszabb időre rendelményekkel bőven el vannak látva, és huzal és huzalszegben a gyárak rendelményekkel annyira el vannak halmozva, hogy az ujabb megrendeléseket csak tetemes késedelemmel teljesithetik. Tengelyek iránt a kereslet elég élénk. A fémek iránya nagyon ingó; nagyobb forgalom csakis a rézpiaczon volt, a hol Rio-Tinto, Burrah és Bede eladásra kerültek és nagyobb mennyiségek Magyarországban is eladattak. Magyar jelü rézből csak selmeczi került eladásra. Ón igen lanyha és a mult heti jegyzéshez képest az árak hanyatlottak. Nyers és finomitott horgony változatlan, ép ugy dárdany és ólom is.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Kamatozó pénztári utalványok.** A forgalomba bocsátott m. kir. kamatozó pénztári utalványok álladéka április végén hivatalos kimutatás szerint következő volt: márczius végén volt 150 százforintos, 465 ezerforintos és 2052 tizezerforintos, összesen 21.000,000 frt értékben; áprilisban kibocsáttatott 26 százforintos, 63 ezerforintos és 352 tizezerforintos, összesen 3.585,600 forint értékben, áprilisban beváltatott 26 százforintos, 63 ezerforintos és 352 tizezerforintos, összesen 3.585,600 forint értékben, április végén forgalomban maradt 150 százforintos, 465 ezerforintos és 2052 tizezerforintos kamatozó pénztári utalvány. E szerint a forgalom se nem növekedett, se nem csökkent.

** **A magyar földtehermentesitési kötvények konverziója.** A felmondott ötszázalékos magyar földtehermentesitési kötvények maradékára a kicserélési bejelentések teljesen kielégitők voltak. Holnap, vagyis május 13-án készpénz aláirást nyitnak az uj négyszázalékos kötvényekre. Minthogy már előbb nagy összegeket jelentettek be jegyzésre, bizonyos, hogy az aláirásra bocsátott összeget jelentékenyen tul fogják jegyezni.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTOZSDE.

— Május 12. —

Értéktőzsde.

— Vasárnapi forgalom. —

A mai értéktőzsdei forgalom üzlettelen volt. Osztrák hitelrészvény névleg 299.30-on jegyeztetett.

NAPIREND: május 13-án.

Naptár: Hétfő. — Róm. kath.: Szervácz pk. — **Prot.**: Szervácz. — **Görög-orosz**: (május 1.) Jerem. — **Zsidó**: (ijár 12) — **Nap kél** 4 ó. 27 p., nyugsz. 7 ó. 26 p. **Hold kél** 5 ó. 9 p. d. u., nyugsz. 3 ó. 45 p. éjjel.
Horvát miniszter fogad d. e. 10— d. u. 2.
A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.
A fővárosi pénzügyi és gazdasági bizottság ülése d. e. 10 órakor a régi városházán.
A fővárosi magánépitészeti bizottság ülése d. u. 5 órakor az uj városházán.
Az akadémia második osztályának ülése d. u. 5 órakor. Felolvasók: Vécsey Tamás és Schwarz Gyula rendes tagok.
Az országos közp. kath. legény-egylet választmányi ülése este fél 8 órakor saját helyiségében.
A poliklinika közgyülése d. e. 12 órakor a vármegyeházán.
Az egyetem ünnepélye d. e. 11 órakor az uj városházán.

Felelősszerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Évi b. 118. Havi b. 12.
Budapest, május 13-án.
Vegyes párok.
Szinmü 3 felv. Irta Dóczi L.
Személyek:

Rózsay	Vizvári
Zoltán	Horváth
Malvin	P. Márkus E.
T. Turgony L.	Mihályfi
Kamóczy	Egressy
Kamóczyné	Erszényesné
Béla	Császár
Terka	Tolnainé
Fruska	Nagy I.
Gr. Kenessey L.	Náday
Özv. Somváryné	Szacsvayné
Dadányi	Hetényi

Kezdete 7 órakor.
Holnap, május 14-én.
A várrom. A mumus.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Évi b. 88. Havi b. 8.
Budapest, május 13-án.
HAMLET.
Nagy opera 5 felv. Irták Carré és Barbier. Forditotta Böhm G. Zenéjét szerzette Thomas A.
Személyek:

Hamlet	Odry
Claudius	Ney
Királyszelleme	Tallián
Polonius	Szegedi
Laertes	Kiss B.
Marcellus	Váradi
Horatio	Szendrői
Gertrud	Fleiszig M.
Ophelia	Maleczkyné
1-ső sirásó	Dalnoki
2-ik »	Hegedüs

Kezdete 7 órakor.
Holnap, május 14-én.
Kupfer-Berger M. assz. vendégjátékául:
Mefistofeles.

NÉP SZINHÁZ.
Budapest, május 14-én.
Utazás a föld körül 80 nap alatt.
Látványos szinmü 13 képben, zenével, énekkel, tánczczal. Jules Verne regénye után irta Csepreghy Ferencz.
Személyek:

Fogg Fileasz	Lubinszky
Paszpartu	Boránd
Fix	Németh
Flanagan	Imrei
Szullivan	Hunyadi
Gotyié	Nárczisz
Fallentin	Ferenczi
Forszter	Tirnovai
Nanett	Csongori M.
Konzul	Sánta
Kromárty	Szabó
Auda lignő	Lukács J.
Ramana	Vidorné
Vonatvezető	Halász
Indus	Izsó
Indus fiu	Pokorni J.
Obadiah	Horváth
Ojszterpuff	Ujvári
Angol tiszt	Dajka
Indus főnök	V. Kovács
Szpidy	Pap
Főbramin	Makó
Braminok	Kopácsi
»	Csendes
Kormányos	Sántha
Pinczér	Enyvári
Rendőr	Pap
Templomőr	V. Kovács
Főpinczér	Füredi
Hindu	Izsó
1-ső bübájos nő	Bessenyei M.
2-ik » »	Béni I.
Hajó gépész	Marton
Asszonyság	Izsóné
1-ső hindu pap	Kósa
Portás	V. Kovács
Gépész amerikai	Sántha
1-ső vasuti őr	Pap
2-ik » »	Nárczisz

Kezdete ½8 órakor.
Holnap, május 14-én.
UGYANEZ.

Első fővárosi orpheum
Igazgató: SOMOSSY KÁROLY.
Nagymező-utcza 17. sz. alatt.
Ma hétfőn, május 13-án az **Elton** albrobat csoportnak, ugy, mint a **Martens** Terzett (Martens Emma igazgatósága alatt) fellépése.
A **Villions** csoport velociped és Biciqulével **mr. Harvay**, lábegyensulylyal **miss Ella Bratz**, Alons. **Clermont** idomitott szamarai és disznóival, továbbá **mdlz. Charlotte Russe** franczia énekesnő, **Julién** angol táncz- és énekquartett, Schulman iker-nővérek bécsi énekesnők, **Antonius testvérek** bécsi duettisták és **Selma Blanca** k. a.

AZ ÁLLATKERTBEN
Ma és minden nap egy 40 tagból, férfiak, nők és gyermekekből álló, felette érdekes
Beduin-karaván
kiállitása valódi **arabiai telivérlovaikkal, hátas- és tehertevékkel, kecskékkel, kutyák, szamarak, sátorok, fegyvereikkel** stb. — 3 órától kezdve katonazenehangverseny és a 4—7-ig karaván bemutatása eredeti szokásaival. **Bemenet mint rendesen 30 kr.** 10225

Vizállás, 1889. május 12-én.

A folyó neve	Állami vizmércze állomás	Ma 0 pont felett	Ma 0 pont alatt	Tegnap 0 pont felett	Tegnap 0 pont alatt
Duna	Pozsony	3.64	—	3.67	—
	Komárom	4.23	—	4.28	—
	Budapest	4.12	—	4.19	—
	Mohács	5.32	—	5.31	—
	Ujvidék	4.85	—	4.80	—
	Pancsova	6.04	—	5.97	—
	Orsova	5.22	—	5.28	—
Rába	Sárvár	—	—	—	—
	Győr	3.45	—	3.52	—
Vág	Szered	0.70	—	0.76	—
Dráva	Barcs	1.29	—	1.29	—
	Eszék	2.68	—	2.69	—
Tisza	M.-Sziget	1.40	—	1.44	—
	V.-Namény	3.65	—	3.75	—
	Tokaj	4.50	—	4.76	—
	Szolnok	6.28	—	6.38	—
	Csongrád	6.84	—	6.92	—
	Szeged	7.40	—	7.46	—
	Török-Becse	5.65	—		—
	Titel	5.32	—	5.31	—
Szamos	Deés	1.06	—	1.10	—
	Szatmár	1.66	—	1.69	—
Bodrog	Sáros-Patak	2.30	—	3.60	—
Latorcza	Munkács	—	—	—	—
Ondv.-Tapoly	Hoór	—	0.50	—	0.50
Berettyó	B.-Szt.-Márton	1.66	—	1.39	—
Sebes-Körös	Nagyvárad	0.64	—	0.66	—
Fekete-Körös	Tenke	0.52	—	0.57	—
Fehér-Körös	Borosjenő	0.10	—	0.15	—
Hármas-Körös	Gyoma	4.91	—	4.96	—
Maros	Déva (Branyicska)	—	—	—	—
	Arad	0.97	—	0.96	—
Béga	Kiszető	0.46	—	0.52	—
	Temesvár	—	0.22	0.21	—
Száva	Sziszek	2.71	—	2.92	—
	Mitrovicza	6.14	—	6.19	—
Temes	Kis-Kostély	2.22	—	2.20	—

Közlekedési utmutató.
Megjelent legutóbb az Egyetértés április 9-diki számában.

WATERBURY-
Remontoir zsebóra à 6.50, | Remontoir chronometer à 9.25.
Ébresztő-órák különféle árban.
A világ legjobb órái.

6 frt 50 kr.
Tokjaik, álany-ezüstből, mindig fehérek maradnak; járásuk pontos, szerkezetük tartós, külsejük csinos.
3 évi kezességgel adatnak el
a magyarországi főraktár és javitóműhely által:
HOTTELMANN A. Budapesten
főraktár: V., váczi-körut 28/A. száma. | főüzlet: IV., koronaherczeg-utcza 5.
Nagy választékos raktár japán és china-árukban.
Kitünő tea. 9997

.... hogy az 1887. okt. 12-én küldött «Waterbury remontoir-zsebórára» semmi panaszom sincs, mert az szilárd szerkezeténél fogva és daczára annak, hogy az már kétszer a földre esett, pontosan és teljesen kielégitésre jár. Külseje csinosságát önmaga dicséri. Tisztelettel Szinyér-Váralja, 1888. évi julius 29-én. **Kunczly Sándor,** kir. járásbir. jegyző.

FAIRBNAKS-MÉRLEGEK
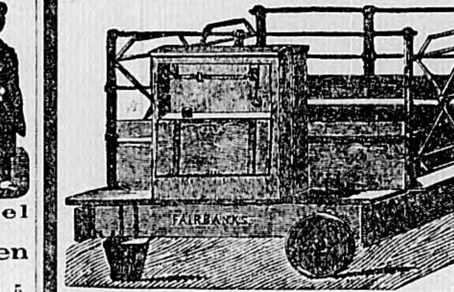

Az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.
A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek számos rendszerüek, rendkivül **érzékenyek** és **tolósulylyal** vannak ellátva.
Tartósság, pontosság és könnyü **kezelésüknél** fogva az összes világkiállitásokon első dijat nyert **legkitünőbb mérlegek.**
A jutányos árakban — melyek sulyokkal számitott **tizedes mérlegek árainál nem magasabbak** — a hitelesités, csomagolás és vasutra való feladás költségei benfoglaltatnak. Gazdasági szekér és zsák mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérlegszerkezetek. — *Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.*
Czim: Osztr.-magyar FAIRBANKS-TÁRSASÁG mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató
BUDAPEST, Andrássy-ut 23. — Gyár: Ujpest, K.-Megyer. 9237
Árjegyzékkel és felvilágositással szolgál készségesen a központi iroda.

Valódinak elismert csakis a MÜLLER J. L.-féle
Tojás olaj szappan
darabja 15 kr., 3 darab 40 kr., 6 darab 80 kr., 12 darab 1 frt 50 kr.
kapható egyedül 8749
MÜLLER J. L. illatszer- és pipere-szappan-gyárosnál BUDAPESTEN
Gyári raktár: Koronaherczeg-utcza 2. — Gyár: Rottenbiller-utcza 36.

10 frt 30 kr.
egy teljes, elegáns nyári öltöny.

1 Excelsior-Sacco	frt 4.80
1 divatos nadrág	„ 3.—
1 mosható piquet-mellény	„ 2.50
	frt 10.30

csak
ADLER ADOLF D.-nál
Budapest, Deák-utcza 23. sz.
10171

Ajánlom hatásában felülmulhatlan, legjobb tiszta
rovarporomat
30 kr, 50 kr, 1 frtos dobozokban
SCHUSTER GYULA
fűszerkereskedő 10005
Budapest, Andrássy-ut 61. szám alatt.

Parád
gyógyhely Hevesmegyében.
Vas-timsós fürdőkkel, égvényes-kénes és vasas-savanyuviz forrásokkal, a Mátrának erdőkoszoruzta hegyei közt, 190 mét. tengerszinfeletti magasságban fekszik a parádi völgy délnek néző magaslatán, teljesen védett helyen. Tekintve Parádnak enyhe hegyi légkörét, mértföldekre terjedő üditő hegyi sétautait, gyönyörü parkját, festői vidékét, s a fürdő czélszerü berendezését: egyike a legelőnyösebb fürdőinknek.
Az évad kezdete junius 1-én és vége szeptember havában.
A fürdő csak 20 perczenyi távolságra esik a Mátrai vasut-vonal Parád nevü állomásától, a hova minden elérkező vonathoz **kényelmes közlekedés** tartatik fenn. — A szállitásért személyenkint fizettetik 50 kr., a böröndökért és rakaszokért dobozonkint 25 kr. — Külön hintófogat a vasuti állomáshoz csakis előleges megrendelésre küldetik, melynek ára 2 frt. A parádi fürdőbe utazó vendégek részére a m. kir. állam. vasutak igazgatóságának engedélye folytán 33⅓%-kal mérsékeltetik a vasuti viteldij, miről az állomásokon kifüggesztett bővebb tájékozást fognak adni. — Lakásmegrendeléseket elfogad s minden más Parádot érdeklő megkeresésre készséggel ád felvilágositást Parádon
10203 *a fürdőigazgatóság.*

LIPIKI JÓDFÜRDŐ
(Slavoniában). 9823
Vasuti állomás: Pakratz-Lipik (Déli vasut). — **Egyetlen meleg jódhőforrás a kontinensen 64° Celsius állandó hömérsékkel. — Hegyek által védett enyhe égalj.**
A nyári idény tartama: ápril–október.
A tiszta hamisitatlan lipiki jódhévfürdők ajánlatosak a test nyákhártyáinak minden **hurutos bántalmainál;** mindennemü **csuzos s köszvényes bajnál, mirigy- és vérbetegedéseinél, görvélykórnál, bujakórnál** stb.
Mint fürdőorvos dr. Marschalko Tamás müködik.
Kiterjedt árnyékos park, gazdagon berendezett fürdőhelyiségek, porczellán-, márvány-, kőfürdőkkel stb. stb., tiszta ásványvizzel töltött társasfürdő izzasztó-kamarákkal; kitünő gyógyzene, olvasó- s zongoraterem, jó vendéglő, sokféle szórakozás. — Menet- s tértjegyek 33% árleengedéssel a m. kir. államvasutak s a cs. kir. szab. déli vasut részéről. Prospektus s felvilágositással szolgál a lipiki fürdőigazgatóság.
A lipiki jódviz szétküldése
az igazgatóság részéről szakadatlanul történik, friss töltésbeni lipiki jódviz állandóan kapható: ÉDESKUTY L. m. kir. és szerb kir. udv. ásványvizszállitónál és az osztrák-magyar monarchia összes ásványvizkereskedéseiben, valamint a nagyobb gyógytárakban s füszerkereskedésekben.

MIDY-féle SANTAL-CAPSULÁK
A mindennemü **titkos betegség- hólyaghurut,** kankó ellen mint gyógyszer ezelőtt oly általános közkedveltségben részesült Copaiva-balzsam, ma már alig jő használatba, részint kellemetlen szaga és ize, részint a felböfögés, hányinger s más egyéb gyomorbajok miatt, melyeket használata okoz.
A **Midy** úr által feltalált, tiszta lepárolt **Santal-szesz** nem bir ezen kellemetlen tulajdonok egyikével sem s 48 óra alatt még a **legidültebb s legfájdalmasabb kifolyásoknak** is anélkül, hogy a gyomornak terhére lenne s minden **befecskendés segélye nélkül** csaknem teljes megszüntét idézi elő.
Egy üveg ára, használati utásitással s 50 tokocskával 2·10 frt. 2·30 frt beküldése mellettvidékre bérmentve küldetik meg. Minden tokocskán MIDY név olvasható.
Raktárhelyiség: Páris, 8. rue Vivienne
Budapesten, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, király-utcza 12. szám alatt. 8930

Gummi és halhólyag
legfinomabb franczia gyártmány, 2, 3, 4 és 5 frt; **Párizsi szivacsok**: 3, 4 és 5 frt tuczatja. Pely porus (preservativok nőknek) darabja 2 frt 50 kr. 10253
HATSCHEK EMIL **BUDAPEST, Deák-Ferencz-utcza 15. sz.**
Postai rendelmények pontosan és titoktartással.

A tavaszi idényre

ajánlom a t. közönségnek dusan felszerelt raktáromat **czipőkben** és **kalapokban,** oly olcsó árak mellett, hogy mindenki, a ki egyszer nálam vásárol, szivesen fog tovább ajánlani, és meg vagyok győződve, hogy eddigi jó hirem még jobban szilárdulni fog, miután régi elvem olcsó, nagyon olcsó és mégis jó árukkal szolgálni.

Férfiaknak:

Borju kid czugczipő	4.50
Borju regatta	3.20
Lasting regatta	3.20
Borjubőr czipő beszegve sima vagy orral	4.20
Marhabőr czugczipő könnyü vagy dupla talppal	3.20
Keztyübőr szalonlakkal boritva	4.80
Vitorla vászon sárga bőrrel	3.—
Pinczér czipők lasting- vagy bőrből	2.50

Nőknek:

Zergebőr czugczipő szivalak	3.40
Lasting czipő selyem czuggal	3.—
Keztyübőr lakkal körözve	4.20
Ugyanaz sziv alakban	4.—
Alacsony keztyübőr beteg lábnak	3.70
Zergebőr regatta	2.50
Zergebőr regatta oldal gombos	2.80
Lasting regatta	2.40

Verseny kalap minden szinben és alakban 1.65. Angol hod legfinomabb 3 frt. A ki czipőt vásárol annak kalapoknál nagybani árt számitok és igy 30%-al olcsóbban vehet. — Árjegyzékek, melyben több száz legdivatosabb kalap és czipő minták ábrázolva vannak, mindenkinek kivánatra ingyen és bérmentve küldök.
9621 **AGULÁR D.** Muzeum-körut 1. és Deák-tér 6.

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában (Bpest, kecskeméti-utcza 6.) megjelent:
NÉPSZERÜ CSILLAGASZATTAN.
Az égboltozat egyetemes leirása.
Irta
FLAMMARION CAMILLE.
Forditotta
HOITSY PÁL.
360 ábrával, szines kőnyomatok és csillagászati térképek II. kötet. — **Füzve 9 frt. Diszkötésben 12 frt.**

KORITNICZAI GYÓGYFÜRDŐ
Vasuti állomások: Liptó-Rózsahegy és Besztereczebánya.
Évad-megnyitás május 15-én.
Ásványviz-gyógymód, fenyő-fürdők, juhsavó, hidegvizgyógymód. Elsőrendü gyógyhely gyomor- és bélbetegségek, máj- és lépdaganatok, aranyeres bántalmak, sápkór, asthma és idegesség ellen.
Messze mértföldekre elterülő fenyveseinél fogva **páratlan levegőjü klimatikus gyógyhely.** — Posta, távirda és gyógytár helyben.
Fürdőorvos: **Dr. Ormai József.**
Menettérti jegyek 33⅓% árleengedéssel mind a két állomásra: az elő- és utoidényben (május 15-től julius 1-ig, aug. 10-től szept. végéig) tetemesen mérsékelt árak. Minden bővebb tudósitással szolgál és lakásokra megrendelést elfogad *a fürdőigazgatóság.*

Friss töltésü koritniczai ásványviz
orvosi tekintélyek által mint dr. Korányi tr., dr. Kétli tr., dr. Lumnitzer tr., dr. Jelenik Zs. ajánlott kitünő gyógyviz gyomor- és bélbetegség ellen, ... Kapható Koritniczán: a fürdőigazgatóságnál. Budapesten a kizárólagos főraktárban Édeskuty L. m. k. udv. ásványviz-szállitónál ugyanmint minden nevezetesebb ásványviz-kereskedésben. 10173

Dr. MÜLLER főtörzsorvos
Miraculo-Injectiója
és **labdacsai** fájdalom és veszély nélkül pár nap alatt meggyógyitják a hugycső minden kifolyását, kankót (fehérfolyást) és pedig még az elhanyagolt esetekben is, — hol már semmi más szer nem segit — alaposan és minden káros következmény nélkül. — Ára az 1-ső számunak heveny bajok ellen 1 frt 60 kr., a II. számunak idült bajok ellen 2 frt 50 kr., postán 25 krral több.
Ideg-
betegségek, valamint ifjukori bünök és kicsapongások (önfertőzés) minden következményei, **magömlés, elgyengült férfierő** (impotentia) **elmegyengülés, hátgerincz** és **keresztcsont fájdalom,** reszketés, rossz hangulat, félelemérzet, vérszegénység legrövidebb idő alatt legmegbizhatóbban még régi bajok is ugy ifjak, mint idős egyéneknél csak a **Dr. Müller főtörzsorvos Miraculókészitményei** által gyógyithatók meg. Ára 3 frt 10 kr., postán 25 krral több. — Megrendelhető a Szt-Györgyhöz czimzett gyógyszertárban Bécsben, V., Wimmergasse 33. — Főraktár Budapesten, Király-utcza 12. sz., **Török József gyógyszertárában.** 9479

Dr.
Vaskovits-féle vizgyógy-intézetei Budán, a Városmajorban és a Svábhegyen.
E régóta fennálló s országos hirnévnek örvendő vizgyógyintézet ugy berendezésénél, mint szakavatott vezetésénél fogva legajánlatosabb mindazok számára, kik a vizgyógymódot, az orvostudomány e leghatásosabb gyógyeljárását, kivánják használni. — Szükség szerint **gőzfürdők, lápfürdők, villamozás és massage** is alkalmaztatnak, a városmajori, mint a svábhegyi vizgyógyintézetben egyaránt. — **Olcsóság, jó ellátás, gondos kezelés** általánosan ismert előnyei az intézetnek. A vizgyógymód a legkülönfélébb betegségek ellen kiváló sikerrel használtatik. Igy az **idegrendszer és vérkeringés, a légzési és emésztési szervek** bajainál a legfényesebb eredményt érhetjük el vele, amint ez intézetben eddig kezelt esetek nagy száma bizonyitja. A fővároshoz való közelsége daczára mindkettőnek **kitünő hegyi levegője van, gyönyörü árnyas park** közepette fekszik: **gyors és olcsó közlekedéssel** bir úgy a városba, mint a budai vidék számtalan kiránduló helyeihez. **Gyógyvendégek** lehetnek **bennlakók** (teljes ellátással) vagy **bejárók.** — Intézeti igazgató és rendelő orvos **Dr. Fajth Péter.** — Értesitő könyvecskét ingyen és bérmentve küld
az igazgatóság.

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bőtapasztalat folytán, ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél **fehérfolyást,** beleckendezés nélkül és bármely **női** bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményét a **hátgerinczbajokat** gyógyit **15 évi katonaorvosi** tapasztalat után a legujabb **gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel
Dr. KAJDACSY
volt **cs. kir. ezredorvos.**
Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz. I. em bejárat a lépcsőnél.
Rendel délelőtt ½10—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek u. m. férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. — Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 93

Dr. POPP-féle ANATHERIN-SZÁJVIZ
a legjobb és leghatásosabb valamennyi szájviz közt.
40 éves jó hirnév! Száj- és fogbetegségek, u. m. a fogak tágulása, fogfájások, gyuladások, daganatok, a száj kellemetlen szaga, vérzőfoghus, fogkő lerakodás, legbiztosabban meggátoltatnak gyógyittatnak a világhirü valódi cs. k. u. fogorvos
Dr. POPP Anatherin-szájvizének
Naponta való használata által
Tetemesen nagyobb palaczkokban 50 kr, 1 frt és 1.40 krral.
mely óvszerül szolgál mindenféle fogfájás és szájbetegség ellen, jónak bizonyult torokoblögető az idült torokbajoknál s nélkülözhetlen az ásványvizek használatánál s a **dr. Popp**-féle **fogpor** vagy **fogpaszta** egyidejü használata mellett, mindenkor egészséges, szép fogak nyerhetők.
Dr. Popp-féle **fogplomba,** az odvas fogaknak kitömésére. **Dr. Popp**-féle **növény-szappan** mindennemü börküteg ellen különösen fürdők számára. **Dr. Popp**-féle **napraforgó virágolaj-szappan. Vénus-szappan,** a jelenleg legjobb s legfinomabb pipere divat-szappanai s a bőr finomitási tekintetében fölülmulhatlanok.
Árak: **Anatherin fogpaszta** szelenczékben 1 frt 22 kr., **illatos fogpaszta** 35 kr. **fogpor** 63 kr. **fogplomba** 1 frt, **növényszappan** 30 kr, **napraforgóvirág olaj-szappan** 40 kr, **Vénus-szappan** 50 kr.
A hamisitott Anatherin-szájviz megvételétől, mely a vegyelemzés szerint a fogakra káros hatással van, mindenki határozottan óvakodjék.
E szerek kaphatók ugy Budapesten, mint a vidéken az összes gyógyszertárakban, illatszertárakban, gyógyfüszerkereskedésekben és finomabb üzletekben.

MAGYAR LEXIKON
az egyetemes ismeretek encyklopædiája.
16 kötet szöveg és 1 kötet (160) képmelléklet.
Ára füzve 48 frt, kötve 64 frt.
Kapható a PALLAS könyvkiadóhivatalában Budapesten, valamint minden hazai könyvkereskedésben.

A valódi franczia czigarettapapir
„LE VRAI GOUDRON"
DE NORWEGE
JESEPH BARDOU & FILS gyárából
Perpignan és Párisban, 10275
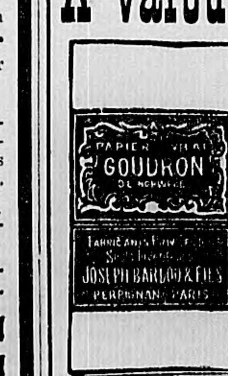

az **egyedüli czigarettapapir,** mely norvégiai fenyő-kivonatban van áztatva, ennélfogva is az **egyedüli czigarettapapir,** melyet a dohányzó **egészsége minden hátránya nélkül** használhat.
Számos orvosi és az ipar tekintélyeitől származó bizonyitvány áll rendelkezésre.
60 aranyérem, — 16 diszoklevél, 20 versenykivüli oklevél.
Kapható minden norinbergi, diszműáru és papirkereskedésben, valamint minden dohány- és szivartőzsdében.

Január elsejével uj regény Beniczkyné Bajza Lenkétől.
„ORSZÁG-VILÁG"
X. évfolyam. SZERKESZTI: Január-márc.
BENEDEK ELEK.
(a keret két oldalán:) **A mult évi karácsonyi disz-szám 42 iró arczképével ingyen.**

Az január—márcziusi évnegyed alkalmából bizalommal ajánljuk a müvelt magyar közönség figyelmébe az «ORSZÁG-VILÁG»-ot, mely ez idő szerint a **legnagyobb, legtartalmasabb és legdiszesebb képes heti lap Magyarországon.**
Az «ORSZÁG-VILÁG» évenként **hat müvészi becsü fény- és szinnyomatu müméllékletet** ad előfizetőinek s e mellett **minden héten egy-egy érdekes könyvet vagy eredeti rajzot** sorsol ki talánymegfejtő olvasói között. — Munkatársai a legkiválóbb irók és müvészek.
Rendes tartalma: egy eredeti vagy forditott regény, két három elbeszélés, két költemény, ismeretterjesztő közlemények, tárczák társadalmi kérdésekről, heti krónika (Székely Huszártól) s ezenkivül az apróbb rovatok, melyek közül felemlitjük a «**Nők világá**»-t. Ebben a nőolvasók hü értesitést nyerhetnek a divat ujdonságairól.
Az «ORSZÁG-VILÁG» minden évben ad ki egy a rendesnél jóval nagyobb és diszesebb számot, melyet **mig nem előfizetők 50 krajczárért, előfizetők ingyen kapnak meg, még a rá következő évben belépő előfizetők is.** Ez évben is ingyen küldi meg az előfizetőknek **karácsonykor** kiadott számát, melyben **50 magyar iró-képviselő arczképe, nevealáirásának hasonmása s az illetőktől verses vagy prózai szépirodalmi dolgozat foglaltatik.**
Ebben a negyedben **Beniczkyné Bajza Lenke** kitünő irónő: **A hegység tündére** czimü nagyérdekü regénye lesz közölve. Ugyancsak ebben a negyedben közli folytatását a **nagyérdekü ciklusnak,** melyben idáig **számos magyar mágnás** kastélyát, szalonjait és mükincseit mutattuk be.
Mutatványszámot kivánatra ingyen küld a kiadóhivatal.
Tanitók és tanitónők már mult évtől fogva 10 ft helyett 8 fttal fizethetnek elő az „Ország-Világ"-ra. Ugyszintén 8 frtért kapják az „Egyetértés" előfizetői is.
A feltételek következők:

külön az «Ország-Világ»:		az «Egyetértéssel» megrendelve:	
egész évre	10 frt — kr.	egész évre	28 frt — kr
fél évre	5 « — «	fél évre	14 « — «
negyedévre	2 « 50 «	negyedévre	7 « — «
egy hóra	— « 85 «	egy hóra	2 « 50 «

Az előfizetési pénzek legczélszerübben póstautalványon az «Ország-Világ» kiadóhivatalába (kecskeméti-utcza 6. szám) küldendők.
Hazafias üdvözlettel
Az „Ország-Világ" kiadóhivatala.
Január elsejével uj regény Beniczkyné Bajza Lenkétől.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., Kecskeméti-utcza 6. szám.